

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJSIH DOGODKOV —

Višji diplomat State Departmenta osumljen vohunjenja za Sovjetsko zvezo — Vendar Felix S. Bloch morda ne bo nikoli aretiran

WASHINGTON, D.C. — Agenti FBI in uslužbenci varnostnega organa pri State Departmentu stalno nadzorujejo 54 let starega Felixa S. Blocha, diplomata, ki služi v State Departmentu že 30 let in je bil do svojega odpoklica namestnik ameriškega veleposlanika Avstriji. Bloch je namreč osumljen vohunjenja za Sovjetsko zvezo. Bajne imajo preiskovalci videotrak, na katerem je videti Blocha, ko izroča aktovko znanemu sovjetskemu agentu na Dunaju. Dalje, nepotrjena poročila pravijo, da je isti agent Blocha telefoniral še predno je skušala FBI Blocha intervjuvati in mu povedal posredno, a jasno, da je v zraku virus, ki ga utegne doseči. Ameriška vlada naj bi celo svetovala Sovjetski zvezi, naj ne skuša Blochu omogočiti odhoda iz ZDA.

Bloch, ki noče nič sodelovati s preiskavo, je še na prostosti, vendar so stalno v njegovi bližini številni agenti FBI in State Departmenta. Težava je v tem, da ZDA nimajo dovolj zanesljivih — za sodišče — dokazov, da je Bloch res vohunil za Sovjete, niti ne vedo, kakšne podatke naj bi jim bil izročil. Menda sedaj skušajo Blocha prepričati, naj sodeluje s preiskavo, v zameno pa bo njegova kazen milejša. Bloch in njegov odvetnik pa računata, da niti ne bo aretiran zaradi pomanjkanja obremenilnih dokazov in da ga bodo ZDA prisiljene samo »upokojiti«. Tudi ni znano, kako dolgo naj bi Bloch vohunil za Sovjete, čeprav bajne ni bil član kake vohunske mreže. Vzrok za vohunjenje naj bi bil Blochovo nezadovoljstvo, ker ni bil dovolj hitro promoviran v State Departmentu in ni še dosegel veleposlaniškega ranga. Zanimivo je dejstvo, da je Bloch Avstrijec po rodu in dobro pozna mnoge vodilne avstrijske politike. Avstrijski zunanji minister Alois Moch pozna Blocha vse od skupnih študentskih let. Včeraj je o aferi komentiral celo predsednik Bush in dejal, da gre za veliko človeško tragedijo.

Štrajki rudarjev v ZSSR se nadaljujejo — V Gruziji se narodnostni izgredi stopnjujejo — Gorbačov govoril o »nevarnih razmerah«

MOSKVA, ZSSR — Poročila danes zjutraj trdijo, da se vrnejo na svoja delovna mesta v premogokopih po Sovjetski zvezi rudarji, ki v nekaterih krajih štrajkajo že dva do tri tedne. Ko so bili štrajki na vrhuncu, je do skoro pol milijona rudarjev ne delalo, to pa je začelo povzročati hude motnje za sovjetsko gospodarstvo. Včeraj je osrednja sovjetska televizija neposredno prenašala zasedanje novega sovjetskega parlamenta, na katerem so govorili tako Mihail S. Gorbačov kot predstavniki štrajkačev. Gorbačov je dejal, da simpatizira z zahtevami in frustracijo rudarjev, da pa bi nadaljevanje štrajkov ogrozilo ne samo gospodarstvu, ampak tudi reformam oz. perestrojki. Apeliral je na rudarje, naj končajo štrajkati in dopuščajo vladnim organom, da pričnejo reševati probleme, o katerih so štrajkačji govorili.

Poslanci v parlamentu, ki so govorili v imenu rudarjev, so poudarili, da ne gre le za zahteve za višje plače, več klobas ali mila v trgovinah ipd., marveč da so štrajki dejanski klic obupa nad življenjskimi razmerami, ki so pod vsako človeško dostojnostjo. Rudarji opozarjajo, da ne morejo in tudi niso več pripravljeni živeti pod takšnimi razmerami. Gre torej za opozorilo vladajočim, da so

družbeni problemi dosegli takšno stopnjo, da so neobhodno potrebni radikalni ukrepi.

Z vsem tem se Gorbačov strinja, je rekel sovjetski voditelj. Opazovalci sovjetskih razmer menijo, da bodo Gorbačovu štrajki koristili, če mu bodo dali možnost za novo, obsežno čištko v partiji, da odstrani tiste birokrate, ki so glavna ovira za uresničitev reformnega programa. V zadnjih dneh pa je videti Gorbačov fizično utrujen in je jasno, da je pod zelo močnim pritiskom zaradi številnih gospodarskih in političnih kriz.

Sovjetska sredstva poročajo, da se nadaljujejo in stopnjujejo narodnostni spopadi v republiki Gruziji, predvsem v obmorskem kraju Abkhaziji. Nastale so in še delujejo oborožene skupine, ki celo napadajo redne policijske in vojaške enote. Poveljnik varnostnih sil v republiki je dejal, da ni videl kaj podobnega vse od službovanja v Afganistanu. V rokah privatnikov je menda več tisoč pušk in drugega strelnega orožja, zaplenjenega od policijskih postaj, v nekaterih primerih ob sodelovanju policistov samih, ki pripadajo ali gruzijski ali abhazijski narodnosti.

Poročila govorijo o napetem vzdušju v republikah Armeniji in Azerbajdžanu, čeprav večjih izgredov v zadnjem času menda ni bilo. V Gruziji je bila v glavnem mestu Tbilisiju demonstracija, v katerem so udeleženci zahtevali neodvisnost za Gruzijo in vzklkali gesla kot npr. »Dol z sovjetskim imperializmom«.

Nov začetek za Yugo vozilo — Dolar bo kmalu prinesel 20.000 dinarjev

NEW YORK, N.Y. — Današnji *Wall Street Journal* objavlja velik oglas reorganiziranega podjetja Yugo America, ki je 30. januarja bankrotiralo. Reklamni oglas poudarja, da bo Yugo America v bližnji prihodnosti zopet zdravo podjetje in sicer zaradi dveh razlogov. Prvič, podjetje je bilo temeljito reorganizirano z novim, sposobnim vodstvenim kadrom. Predsednik podjetja je sedaj John A. Spiech, ki celo vabi v oglasu, da ga pokličejo na telefonu tisti, ki se zanimajo za resnične podatke o vrnitvi podjetja k finančni stabilnosti. Drugi vzrok za ozdravitev Yugo Amerika je bil odločitev jugoslovanskega sestavljalca vozil, Zastava, da bo odslej neposredno zastopan v tekočem poslovanju Yugo America in tudi, da bo vlagal potrebna finančna sredstva za to, da bodo vozila, ki jih po pošiljala na zahteven ameriški trg, res konkurenčna v vsakem oziru. Tako je Zastava pripravila novo vrsto avtomobilov za ameriški trg, ki jih bo začela prodajati letos oziroma prihodnje leto. Vozila bodo obdržala to prednost, da bodo med najcenejšimi na trgu. Vse to je poročeno v sicer od podjetja plačanem oglasu.

Včerajšnji *Wall Street Journal* je pa objavil vrednost raznih valut v primerjavi z ameriškim dolarjem. Jugoslovanski dinar je samo v zadnjem tednu padel v vrednosti do dolarja kar za več kot 1600 din. Tako je ta teden vreden dolar 19.626 dinarjev, prejšnji teden pa je prinesel »le« 18.035 din.

Sodeč po poročilih, objavljenih zadnje tedne v slovenskih časopisih in revijah, se gospodarske razmere v SFRJ niso nič obrnile na bolje, prej nasprotno. Markovičeva vlada ne kaže skoro nobenega uspeha. Nacionalni problemi prednjačijo, prav tako še vedno rastoča nestrpnost med Srbijo in Slovenijo in drugimi razvitimi deli države. Pozitivnih znakov ni.

Iz Clevelanda in okolice

Belokranjski piknik —

To nedeljo, 30. jul., ima Belokranjski klub svoj letni piknik na Slovenski pristavi. Sv. maša bo ob 12. opoldne, nato bo na razpolago dobro kosilo. Po kosilu bo igral za zabavo in ples Tone Klepec orkester. Nakaznice za kosilo lahko rezervirate, ako pokličete 481-3308 ali 289-0843. Javnost vabljenja!

Dan upokojencev na Pristavi —

Klub upokojencev Slovenske pristave priredi svoj piknik v nedeljo, 6. avgusta. Ob 12.30 bo č.g. John Kumše daroval pri kapelici na Orlovem vrhu sv. mašo. Nato bo kosilo, priljubljene pečene piške in izvrstna svinjska pečenka z vsemi prilogami. Zatem pa bo prijetno srečanje in kramljanje s starimi in novimi prijatelji in znanci. Vsi, prav vsi vljudno vabljeni! Pristrčno dobrodošli!

Poletni farni piknik —

V nedeljo, 13. avgusta, ima fara Marija Vnebovzeta svoj poletni piknik na Slovenski pristavi. Ob 12.30 bo sv. maša, sledilo bo kosilo (svinjska pečenka, klobase, ali pa kokoš). Cena kosilu je \$7 za odrasle, \$3.50 za otroke. Nakaznice za kosilo lahko dobite v župnišču, ima jih tudi Gus Petelinkar.

Romanje v Lemont —

Romanje oltarnih društev v Lemont bo 12. in 13. avgusta. Pri Sv. Vidu kličite za rezervacijo Amalijo Košnik (881-4957) ali Kristino Rihtar (391-6545), pri Mariji Vnebovzeti pa Rose Bavec (531-6167) ali Pavlo Adamič (481-8263).

Spominski dar —

Ga. Anna Zallnick (E. 72 St.), je darovala \$10 v naš tiskovni sklad v spomin moža Antona Zallnicka. Hvala lepa!

Novi grobovi

Jennifer Marie Sisson

Umrla je 7 let stara Jennifer Marie Sisson, hčerka Cheryl A. Marn in Allena H. Sissona, sestra Jacqueline, vnukinja Josephine in Alberta E. Marna ter Elizabeth in že pok. Freda Sissona. Pogreb bo iz Brickmanovega zavoda na 21900 Euclid Ave. v četrtek, 27. julija, v cerkev Marije Vnebovzete dop. ob 9.30 in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo nocoj od 7. do 9. ter jutri, v sredo, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Albert J. Vidmar

Umrl je Albert J. Vidmar, brat Johna, Josephine Gliha, Williama ter že pok. Louise Knofel in Johnanne, član DNIJ pri Sv. Vidu. Pogreb bo iz Grdina-Cosic zavoda na 1053 E. 62 St. jutri, v sredo, v

(dalje na str. 8)

Stejk večerja —

Balincarski klub Slovenske pristave priredi stejk večerjo v soboto, 29. julija, na Slovenski pristavi. Večerja bo na razpolago med 6. in 8. zv. Javnost vljudno vabljenja!

KRES praznuje 35-letnico —

Folklorna skupina Kres letos praznuje 35-letnico svojega obstoja z večerjo in nastopom v nedeljo 3. septembra v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Večerjo bodo servirali ob štirih, sledil bo nastop ob pol sedmih zvečer. Za ples in zabavo bo igral orkester Toneta Klepca. Vstopnice za večerjo po \$15, si že lahko rezervirate. Naprodaj bodo tudi vstopnice samo za nastop in sicer po \$5. Vstopnice za večerjo bodo naprodaj samo v predprodaji. Lahko si rezervirate mize za večerjo ali pa vstopnice samo za nastop, če pokličete tel. 481-5621.

91. rojstni dan —

Jutri, 26. julija, bo praznovala svoj 91. rojstni dan ga. Anna Zallnick z E. 72 ceste. Ob visokem življenjskem jubileju ji čestitamo in ji želimo še veliko veselja in zdravja!

Obisk —

Včeraj dopoldne sta se oglasila pri nas č.g. Ivan Lavrih in č.g. Jože Cvelbar, si ogledala naše prostore in se malo pokramljala z urednikom in lastnikom. Preteklo nedeljo je imel g. Lavrih mašo v cerkvi Marije Vnebovzete, kajti je pred tedni slavil 50-letnico mašništva. Hvala za obisk in prijeten razgovor.

Sijajno je bilo —

Preteklo soboto popoldne je bil tkim. »Nevburški dan« piknik na ADZ letovišču. Udeležba je bila največja doslej za te letne piknike. Škof A. Edward Pevec je daroval polka mašo ob spremljavi Vadnjalovega orkestra, navzoč ves popoldan tja do 7. zvečer je bil koprski škof Metod Pirih, ki se je srečal s precejšnjim številom svojih primorskih rojakov in drugih, za vsakega pa imel prijateljske besede, krasno je zapel Mariborski oktet, ki sicer ni našel toliko štajerskih rojakov, zato pa je bilo več Primorcev in staronasljencev, ki so bili navdušeni nad izvrstnim koncertom in recitiranjem pesmi škofa Slomška.

VREME

Pretežno sončno, vroče in soparno danes. Najvišja temperatura bo okoli 92° F. Isto vreme jutri, zopet z najvišjo temperaturo od 90 do 92° F. V četrtek spremenljivo oblačno z možnostjo krajevne nevihte in najvišjo temperaturo okoli 88° F. Pasji dnevi so končno tu.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 012400)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche
American Home Slovenian of the Year 1987: Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države:

\$36 na leto; \$21 za 6 mesecev; \$18 za 3 mesece

Kanada:

\$45 na leto; \$30 za 6 mesecev; \$20 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$48 na leto; za petkovo izdajo \$28

Petkova AD (letna): ZDA: \$21; Kanada: \$25;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$28

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$36.00 - year; \$21.00 - 6 mos.; \$18.00 - 3 mos.

Canada:

\$45.00 - year; \$30.00 - 6 mos.; \$20.00 - 3 mos.

Foreign:

\$48.00 per year; \$28 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$21.00 - year; Canada: \$25.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published Tuesday & Friday except 1st 2 weeks in July & the week after Christmas

No. 53 Tuesday, July 25, 1989

Pogled v prihodnost

dr. Anton Trstenjak

Slovinci, ne uničujmo sami sebe

(IV. nadaljevanje)

Hudo je, če je človek proti svoji volji prisiljen ugotoviti, da smo Slovenci pač v več smereh samomorilski narod.

To velja razen že povedanega še posebej, če pomislimo, da smo Slovenci na vrhu samomorilske lestvice kar v svetovnem merilu. Slovenci smo narod samomorilcev ne samo moralno, ampak tudi fizično. Kri si puščamo ne samo fizično s splavi in samomori, marveč se uničujemo tudi z zavistjo in razprtijami in sovražnostmi; dušimo in jemljemo si duhovne narodne moči, vse od rojstva do groba, posamezniki in v skupnosti.

Ne bi rad tega zapisal. Niti priznati bi si tega ne hotel prav. Hotel bi ponavljati samo spodbudno lepe skupne poteze slovenske duše, kakor smo to delali v preteklosti in kakor v svojem avtostereotipu to radi delajo vsi narodi. Vendar pa je potrebno to diagnozo tudi zapisati. Včasih je ozdravljenje bolezni odvisno predvsem od prave diagnoze in recepta, ki ga daje.

Ugotavljamo pač, zopet ob primerjavi in razliki z drugimi narodi, da smo Slovenci močno avtoagresivni, samonapadalni, manj pa heteroagresivni. V to smer se nagiba naš narodni razvoj v zadnjem stoletju, ko naj bi se dokončno oblikovala in utrdila skupna slovenska narodna zavest. Statistični podatki kažejo, da je bilo med Slovenci konec prejšnjega stoletja še znatno več pobojev in manj samomorov kakor danes, ko je to ravno nasprotno. Če primerjamo današnje podatke s podatki pri nas na jugu (Srbija, Bosna in Hercegovina itn.), vidimo, da je tam indeks heteroagresivnih dejanj znatno višji in avtoagresivnih prav tako znatno nižji kakor pri nas. Koeficient samomorov je v Sloveniji nad 32, v tem ko je jugoslovansko povprečje samo 13 (na sto tisoč prebivalcev). Tako smo prisiljeni skleniti: Slovenci smo avtoagresivni, smo samonapadalni narod.

Ta značjski razloček odseva že v narodnih pesmih: južni slovanski narodi imajo junaške pesmi, slovenske pa so otožne, tudi vojaške pesmi so vse prej ko junaške, so jokane. Slovenec joka, kadar mora iti napadat sovražnika.

To ne velja samo za telesno napadalnost, velja tudi za duhovno, osebno. Slovenec le vse preveč rad sam sebe obtožuje, se notranje duševno muči, si zmeraj nekaj očita in se v samoočitkih trpinči do kar sadomazohističnih občutij. Ne bom rekel »užitkov«, kajti v vsem tem se razvijajo in razodevajo dvovredna, ambivalentna čustva; ko človek sam sebe tako ljubi, da se kar uničuje, se pravi sovraži, ko človek sam sebe pomiluje do onemoglosti, ko išče opravičilo za svojo slabost v neizživetih vzgibih sovraštva, ko si ne upa napadati drugega, pa rajši sam sebe.

To so seveda simptomi ali znaki nevrotičnosti. In če Erwin Ringel, dunajski profesor psihiatrije, v knjigi Die österreichische Seele ugotavlja, da je Avstrijec nevrotičen v

Dan Pristavskih upokojencev v nedeljo, 6. avgusta

CLEVELAND, O. - Klub upokojencev Slovenske pristave priredi svoj letošnji piknik v nedeljo, 6. avgusta na Slovenski pristavi. To bo naša druga poletna prireditev, saj sta pretekli šele dve leti od naše ustanovitve.

Članstvo kluba je na svoji zadnji seji pretekli teden podrobno razpravljalo o tem pikniku. Vse so pretehtali in premislili, da bodo udeležencem čim boljše postregli, jim pripravili prijeten in vesel dan.

To ne bo navaden piknik, temveč vesel dan srečanja vsega članstva, njihovih družin, prijateljev in znancev ter vseh slovenskih ljudi.

Prišel se bo s sveto mašo ob pol enih popoldne (12.30), katero bo daroval župnik Marije Vnebovzete č.g. John Kumše. Tako boste nedeljsko dolžnost lahko opravili na Pristavi. Po maši bo na razpolago okusno nedeljsko kosilo, priljubljene pečene piške in svinjska pečenka z vsemi prilogami.

Lani je Klub na svojem pikniku počastil najstarejšo članico Apolonijo Košir, letos pa bo počaščen najstarejši član Kluba Lojze Gosar, ki je dopolnil že 93 let, kar je očitno velik božji blagoslov.

Posebno lepo vabi Klub Pristavskih upokojencev na ta svoj dan vse tiste, ki so v letu 1949 prišli iz begunskih taborišč v to blagoslovljeno deželo svobode, v našo ljubljeno

Ameriko. Bile so to prve skupine, katerim so sledile druge. Štirideset let je za človeka dolga doba. O vsem, kar je bilo v teh letih doživetega, se bomo ta dan lahko pogovarjali s prijatelji in znanci.

Na večer življenja se radi zatekamo v spomine, se radi vračamo v mladost, četudi ni bila vedno sončna in vesela. Za premnoge izmed nas so bili tisti dnevi polni negotovosti in stisk. Nismo vedeli ne kod ne kam. Mnogo smo izgubili, a spominov nam niso mogli vzeti. Ostali so v naših srcih, govore nam o prijateljih, ki so za nas darovali svoja življenja. Ne pozabimo jih! Pridimo med svoje, poživimo stare vezi!

Poletje je na višku. Že sta za nami praznika svete Ane in svetega Jakoba, ko so doma rekli, da je tedaj najbolj vroče. Čas beži, dan se krajša, in kar hitro bo prišla jesen. Izkoristite, dragi rojaki te lepe poletne dni, pridite v nedeljo, 6. avgusta na piknik upokojencev na Slovensko pristavo! Povabite in pripeljite s seboj svoje družine, prijatelje in znance, pa tudi živahne otročiče, da se bomo ob teh pomlajali in veselili tudi mi starejši »upokojenci«. Vsak bo dobrodošel, vsak sprejet z odprtimi rokami!

Na veselo snidenje, domače srečanje v nedeljo, 6. avgusta na Pristavi!

Klub

Mimogrede iz Milwaukeeja

(nadaljevanje in konec)

Ameriški Dan neodvisnosti

Športni odsek SKD Triglav, ki ga vodi Frank Rozina ml., je na dan 4. julija 1989 priredil v parku športno tekmovanje v tkim. triathlonu (plavanje, tek in kolesarjenje). Tekmovanja se je udeležilo tudi nekaj

športnikov iz Chicaga. Tekmovali so sledeči: Frank, Marjan in Lynn Rozina, Victor Judnic, Pete Vlahovic, Jim Gregorich, Tony Limoni, Jim Kaye, Skip Sagadin, Karel Dovnik, Rick Budde, Frank Mejac, Kathy Kaye, Ann Sagadin, Clinton Strmsek, Lynn

dnu svoje duše, za kar navaja številne primere, potem moramo reči, da smo tudi v tej potezi svojega značaja sodedišči avstrijske duše, njene vzgoje in zgodovine, kakor smo to podobno ugotovili tudi že ob »ločitvi duhov«, ki smo jo dobili in »zvesto« posneli po avstrijskem vzorcu.

Ce je namreč res, da so Avstrijci nevrotični, potem velja to vsaj za vse notranjeavstrijske dežele, kamor so spadale skozi tisoč let tudi slovenska Koroška, Štajerska in Kranjska, torej tudi za nas Slovence.

Jasno je, da sodi v ta sindrom tudi dobršna mera depresivnosti s samomorilskimi nagnjenji in alkoholnim oamljanjem, pravzaprav z alkoholno tolažbo, ki je značilna podobno za vse Avstrijce kakor za nas Slovence, na kar navaja znani pregovor: »Kdor ima skrbi, ima tudi liker.«

Vendar pa ob vsej problematiki alkoholizma pri nas nikoli ne prisežem na trditev, da smo Slovenci »narod pijancev«. Ne, to pa nismo! Če bi to bili, bi bili že davno zginili s površja Zemlje. Žal smo narod samomorilcev, a še to komaj v zadnjem času.

Zato ta poteza velja manj za tisti del Slovencev, ki so bili manj deležni Avstrije in njene vzgoje; to so naši sredozemski, primorski Slovenci, ki so odprti proti morju in so zato bolj sončnih značajev.

Slovensko nevrotičnost je v nemajhni meri poglobil še janzenizem, ki je s pretirano, res dobesedno nevrotično versko moralo in vzgojo zapustil globoke sledove prav v osrčju slovenskega življa, na Kranjskem. Čeprav ga je že leta 1713 Cerkev uradno obsodila, se je vendarle globoko zajedel v dušo slovenskega človeka, in sicer toliko globlje, kolikor bolj se je odeal v edino pravoverno krščansko držo. Čeprav gre po drugi svetovni vojni vzgoja ravno v nasprot-

(dalje na str. 4)

Levicar in Craig Frohna. Največ točk so si pridobili sledeči trije: Jim Gregorich (Chicago), Frank Rozina ml. (Milwaukee) in Victor Judnic (Chicago).

Po tekmovanju so nam mladi možje in mamice pripravile kosilo in sicer na praktičen ameriški način. S kosilom in vsem ostalim smo bili vsi zadovoljni in tudi veseli. Veseli namreč, ker imamo v svoji srednji mlajšo generacijo, zmogljive in delavne člane in članice, ki bodo čez čas prevzeli družvene vaje v svoje roke.

Zvečer so ob lesketajočem jezercu ob kresnem ognju mladi in stari rajali, v zrak pa so švigale razsvetljajoče rakete v pozdrav ameriškega praznika Dnevu neodvisnosti.

Uspešni 39. misijonski piknik

Kljub sobotnemu nočnemu viharju in veliki vročini ter vlagi na nedeljo, 9. julija 1989, se je zbralo v Triglavskem parku veliko število naših rojakov in rojakinj od blizu in daleč. Ob 11. uri dop. je bila v kapelici sv. Cirila in Metoda sv. maša, katero je to pot daroval p. Peter Jakopec. Berilo je bral Frank Menčak, pevski zbor pod vodstvom Mare Kolmanove je sv. mašo spremljal.

Sledilo je kosilo, ki so ga pripravile članice in člani. Tudi letos je pomagala svoji materi predsednici Mariji Coffeltovi, njena hčerka Marija, slovenska nunska sestra iz Ohia. V veselje piknikarjev so letos nastopili pred društvenim domom tudi otroci Slovenske šole, vsi v lepih narodnih nošah; vodila jih je Milka Modic. Otroci so za branje slovenskih pesmi, za petje in ples prejeli vroč aplavz.

Razne igre in srečolov je vodila s svojimi pomočnicami neumorna Marička Kadunc. Za zabavo in ples je igral Eddie Galun orkester. Piknik je s svojimi prijatelji obiskal znani slovenski duhovnik rev. dr. Vendelin Špendov, prišel je tudi župnik fare sv. Janeza Evangelista p. Lovrenc Grom v spremstvu mladega bogoslovca Janka iz Maribora.

Med drugimi gosti so bili na pikniku predsednik domobranske organizacije Ludvik Kolman s svojo ženo in veliko družino, naš kulturni delavec Jože Rus, in glavni tajnik in urednik Sokola-Vestnika inž. Dušan Svetlič s svojo družino. Sodelovali so pri tem pikniku mnogi člani in članice SKD Triglav. Piknik se je končal v lepem in veselem razpoloženju.

No, ravno ko pišem ta dopis, me obvesti predsednica misijonskega krožka v Milwaukeeju Marija Coffelt, da je blagajnik Frank Menčak v tem 39. misijonskem pikniku iztržil nekaj več kot \$9000 čistega. Ves denar gre v pomoč slovenskim misijonarjem. Predsednica Coffeltova se že tem potom iz dna srca zahvali vsem sodelujočim in vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali k temu moralnemu in finančnemu uspehu. Srčna hvaležnost vsem in Bog vam povrne!

A.G.

Ha-Hec-Hi-
Ho-Humor!

Skuhal
ali pogrel

MECAN

ŠE ENA IZ KNJIGE »SMEH NI GREH«

Direktor zve, da si je sekretar zgradil vikend, in ga prosi, naj mu razkaže svojo pridobitev. Sekretar ne more zavriniti prošnje, zato gresta naslednjo soboto tja. Direktor kar gleda: vse v lesu, stilno ubrano, preproge, umetniške slike... »Kje si dobil denar za takšno imenitnost?«

Sekretar povabi direktorja na prag vikenda in ga vpraša:

»Ali vidiš dolino?«

»Vidim.«

»Ali vidiš potok?«

»Vidim.«

»No, vidiš,« reče sekretar, »en tovarnjak za most, en tovarnjak materiala za vikend; en tovarnjak opreme za most, en tovarnjak opreme za vikend...« Direktor je tiho, sekretar pa pravi: »Slišal sem, da imaš tudi ti vikend; spodobilo bi se, da mi ga tudi ti pokažeš.«

Direktor ne more zavriniti pobude, zato gresta naslednjo soboto k direktorju, v neko drugo dolino. Tu je šele kaj videti! Vse v marmorju, dragoceno stilno pohištvo, naprave za umetni gozdni vonj, avtomatizacija...

»Kje si pa ti dobil denar za vse to?« vpraša sekretar, direktor pa ga povabi na prag vikenda in vpraša:

»Ali vidiš dolino?«

»Vidim.«

»Ali vidiš potok?«

»Vidim.«

»Ali vidiš most čez potok?«

Sekretar gleda in gleda, nato reče:

»Ne vidim.« Direktor pa:

»No, vidiš?«

Bila je taka suša in pomanjkanje vode, da bi se dva drevesa kmalu skregala zaradi prihajajočega psa...

»Ali ste danes prvič pred sodiščem?«

»Da.«

»Tukaj pa piše, da ste bili že dvajsetkrat kaznovani.«

»Že res, ampak ne danes!«

Prijatelja se srečata. Prvi reče:

»Pustil sem alkohol.«

Drugi vpraša: »Kje pa?«

V Moskvi se mudi ameriška delegacija. Razkazujejo ji Kremelj. Američani se čudijo zlatim kupolam, ki se svetijo v soncu.

»Ali so iz pravega zlata?« sprašujejo.

»Seveda,« pritrjujejo gostitelji.

»Takšno bogastvo, pa ga nimate pod ključem?« ne gre v glavo Američanom, sovjetski spremljevalci pa pojasnjujejo:

»Pri nas je največje bogastvo delovni človek, tega pa imamo pod ključem.«

— Počakaj, draga, pripeljal bom voziček!

»Mamica, zakaj pa igrajo včasih čisto potih, potem pa spet na vso moč?«

»Zato, da tudi tisti, ki bolj slabo slišijo, dobijo nekaj za svoj denar.«

Slovenska emigracija v Argentini

Domovina ni več izgubljeni raj

Ta članek izpod peresa novinarja Marka Jenšterleta je izšel v ljubljanskem »Teleksu« 6. julija. Jenšterle je že ponovno pisal o argentinskih Slovencih, pričujoči članek pa je, bi trdil, najzanimivejši doslej. Ko opisuje okoliščine v zvezi z gostovanjem Ribniškega okteta v Buenos Airesu lani in zakaj je Slovenska izseljenska matica prepovedala nastop okteta v enem od domov tamkajšnje politične emigracije, je zanimivo to, da bi bili argentinski Slovenci iz emigracije pripravljeni takšno gostovanje odobriti in so bili jezni zaradi odpoveda, tu v Clevelandu pa ve urednik za primere, ko bi take kulturne skupine rade nastopile v krajih, kjer prevladujejo politični emigranti in njih zastopniki, slednji pa take nastope odklanjajo in ravno zato, ker ima svoje prste vmes SIM. Isti ljudje pa molčijo, ko argentinska politična emigracija kaže pripravljenost za sodelovanje s SIM in drugimi ustanovami, ki so konec koncev ne samo povezane, ampak celo odvisne od slovenske oblasti. O tem se bo dalo še veliko in tudi zelo ostro pisati.

Rudolph M. Susel

Kako sodelovati s Slovenijo, ko ta zdaj po skoraj pol stoletja vendarle odpira vrata tudi za politično emigracijo? To je eno od temeljnih vprašanj, s katerim se ubada slovenska politična emigracija v Argentini. Nekaj konkretnih stikov (na primer razstava kiparja Franceta Ahčina in obisk predsednika Slovenske kulturne akcije Andreja Rota) je to dilemo samo še aktualiziralo, o njej pa so nedavno govorili tudi na rednem kulturnem večeru slovenske kulturne akcije, organiziranem v buenosaireški »Slovenski hiši«. Andrej Rot je na njem zbranim predaval o obisku v Sloveniji in vtisih z mednarodnega srečanja PEN, ki je bilo na Bledu.

Toda, kolikor Slovenija dobesedno požira (kako tudi ne, saj je v enem od zapisov Jože Horvat lepo povedal, da je bilo ljudstvo vsa ta leta na »dieti«) vse slovensko, kar prihaja prek meja, še posebej pa tisto iz Argentine, slovensko politično emigracijo proces demokratizacije v Sloveniji ne prepričuje v popolnosti. Rot namreč misli, da se Slovenci za politično emigracijo zanimajo predvsem zato, ker bi na ta način želeli rešiti lastne probleme. Pravi tudi, da se Slovencem izredno mudi z reševanjem preteklosti in poravnavo krivic. Vendar je skeptičen, saj ne ve, kam pelje ta naglica, takšno sunkovito reševanje polstoletne zgodovine.

Tudi drugi politični emigranti ne vidijo ravno obetavnih rezultatov. Eden med njimi namreč pravi: »Slovenci bi radi na hitro rešili neznosne razmere. Toda stvari se vlečejo že v nedogled. Zborovanja tu in protesti tam. Stvar pa ostaja

na isti točki. Dejstvo je, da je Janša v zaporu in da vojska ukrepa po svoje.«

Politični emigraciji je popolnoma jasno, da se slovenski partiji in političnemu vodstvu Janše ne splača imeti v zaporu, zato v tem vidijo predvsem »beograjsko zadevo«. Slovenska politika je neodločna in to se kaže tudi v samem odnosu do emigracije. Tabu o njej so razbijali predvsem pisatelji in tisk, politika pa, kot vedno, negotovo tipa in še ne ve, kako bi se obnašala. Najbolj zgovoren primer je spet odnos slovenske izseljenske matice do Rotovega obiska na srečanju »Pen«. Kot je povedal sam, matica na začetku ni hotela finančno podpreti njegovega prihoda, šele na koncu srečanja pa je nenadoma spremenila odločitev in plačala polovico potnih stroškov. Pustimo zdaj ob strani vprašanje, ali je to storila šele potem, ko je videla izreden odmev Rotovega obiska v slovenskem tisku, ali je prišlo do »pritiskov od zgoraj«, toda dejstvo je, da bi ravno ona morala prva skrbeti za vse Slovence na svetu, ne pa da že dolga leta podpira samo tiste, ki v tujini nadaljujejo notranjo politiko naše dežele. Podpisanemu je po dobrem letu opazovanja vseh slovenskih emigracij v Argentini popolnoma jasno, koliko je kdo naredil za ohranjanje slovenske narodne zavesti, jezika, širjenja njene kulture in vsega, kar sodi zraven.

»Slovenski geto«, kot ga je že pred letom dni na eni od okroglih miz slovenske kulturne akcije označil Rot, se že vsa leta srečuje s popolnoma ignorantskim odnosom matice, ki namesto njega raje podpira jugoslovanizacijo nekoč slovenskega društva Triglav iz Buenos Airesa. Problemi z omenjenim društvom so slovenski javnosti verjetno zdaj že znani, najbrž pa ni slučajno, da do enakih vzporedno prihaja tudi v Sloveniji bližnjemu Triglavu iz Münchna.

Ob tej podpori iz domovine na primer ožjemu vodstvu Triglava iz Buenos Airesa lani ni bilo težko preprečiti že dogovorjenega nastopa Ribniškega okteta v enem od slovenskih domov povojne emigracije. Ne samo Slovenci v domovini, tudi politična emigracija je namreč na »dieti«. Medtem ko kulturniki, ki prek slovenske izseljenske matice prihajajo v Argentino, nastopajo v vseh tukajšnjih slovenskih in drugih jugoslovanskih društvih, se na daleč izognejo (številnejšim) domovom povojne emigracije, čeprav se ravno v njih odvija največ kulturnih prireditelj v slovenskem jeziku (španščine v njih sploh ni slišati, za razliko od društev povojne emigracije, kjer je to jezik komuniciranja). In vsa kultura v domovih povojne emigracije je delo tukajšnjih ustvarjalcev.

Iz povedanega je lažje razu-

mljiva nezaupljivost politične emigracije ob zdaj ponujeni roki, konkretno v obliki polovičnega plačila letalske vozovnice za Rotovo potovanje v Slovenijo. Nekateri udeleženci njegovega predavanja so v tej gesti zelo hitro videli »taktiko iz ozadja«, katere tudi sam Rot ni izključil. Slovensko izseljensko matico politična emigracija še vedno smatra za podaljšano roko partije in notranje policije, čeprav zdaj opažajo njene želje po spremembah.

Kako bo šlo to sodelovanje naprej je težko predvideti, vendar se neke oblike že nakazujejo. Eden od tukajšnjih emigrantov na primer predlaga sodelovanje na osnovi matematičnega pravila »najmanjšega skupnega imenovalca«, se pravi, da obe strani odstranita vse ozkosrčne, politične in ideološke stvari in potem ostane tisto, kar je res skupno — slovenstvo.

Drugi predlagajo izmenjavo tiska in neagresivno poročanje na obeh straneh. Vsekakor je jasno, da se tako doma, kot tudi v tujini, miselnost spreminja, vendar kljub temu na obeh straneh še vedno ostajajo ljudje z željami po širjenju ideološkega in političnega vpliva. Takšne težnje so očitne tudi v Argentini, povedati pa je treba, da so se tudi tu, tako kot v Sloveniji, stvari spremenile. Kakor je mladina v Sloveniji v nekem trenutku začela kritično vrednotiti enostransko zgodovino, tako je tudi slovenska mladina v Argentini začela preverjati zgodovino, kakršno učijo tu.

»Argentina ni več dežela, v katero smo prišli, ker drugam nismo mogli. Slovenija ni več raj, od katerega smo bili odcepljeni«, je avgusta lani na okrogli mizi o vprašanju slovenstva v Argentini v obeh druge generacije dejal Jože Bokalič, župnik iz slovenske vasi v Lanusu. Pravi tudi, da je slovenska skupnost v Argentini izrazito zaprta, saj živi navznoter in zgolj zase. Bokalič je seveda tako kot Rot že rojen v Argentini, njegova temeljna misel pa je, da mora na novih tleh zrasti drevo, ki bo imelo korenine v daljni slovenski zakladnici, vendar bo moralo pognati veje v novo argentinsko realnost.

Pavle Zidar

ZEMLJA

Na videz, samo na videz je groba

in se mi lepi na robove čevljev, v resnici pa je to matematika in v njej mrgoli zakonov z izidi in brez.

To je prabit.

Z drugo besedo — večnost.

V njej smo se spočnjali za to vednost milijarde let.

KRONIKA

— BLED 1988 —

(JOŽE VELIKONJA)

III. del

Ali ima Rupel prav? Ali ni vprav zaradi te medlejše svetlobe Slovenija pristnejša, zavarovana pred bučnostjo tehnološkega zunanjega sveta in zato ljudem bližja. Pred leti sem slišal, da čez čas v Ameriki kar pogrešaš »slovenski švic«, vonj po prepotenih hrbtih in pazduhah, ki jih je v Ameriki »dezodorant« izrinil. Da ti je kar prijetno na Brniku spet slišati nekaj uradne grobosti, ker veš, da si »doma«. Da ne bi kdo mislil, da na Kennedy letališču v New Yorku niso grobi. Pa še kako.

Kar prijetno ti je, ko prideš preko Ljubelja iz higiensko čiste avstrijske Koroške (morda tudi slovenske Koroške) in vidiš vsaj malo kranjske navlake. Domačnost je tudi v visoki zanemarjeni travi ob avtocesti, tudi ob jarku čez cesto, ki ga opaziš šele, ko si s sprednjimi kolesi avtomobila že v njem. Tudi ob temnih predmestnih križiščih, kjer ne najdeš prave smeri niti ob lepem vremenu, kaj šele v megli ali dežju. Če se znajdeš v razmetanem naselju med Mostami in Zalogom in če najdeš pot iz Štepanjske vasi, ko si enkrat zašel vanjo, si pač jasnovidec.

Paziti moram, kako pišem. Prijatelj Jože Š. bo prislubnil. Morda bo tudi zame zapisal, kot je ob pesmih moje dunajske znanke in njenih stezicah: »...Pa vendar ... že več kot tri desetletja nima neposrednega stika z domovino, kar pomeni, da tudi ne z živim, nenehno se spreminjajočim slovenskim jezikom...«

Prisluhneš melodiji jezika, loviš besede in simbolične znake. Kaj je na Bledu zares slovenskega?

Zavidaš ljudem, ko stoje sredi dogajanj; zameriš jim, da se zanje ne zmenijo. Po svojih poteh, kamorkoli me že vodijo, pograbilim, kar je tam sodobnega, da vzporedim tempo življenja in zunanji izraz s tem, kar lahko razberem iz časopisov in vsega tiskanega. Zato sem v Buenos Airesu iskal La Prensa in v Italiji Corriere della Sera, le en dan. V Sloveniji podobno. Doma, to je ob obali Pacifika, ujamem dogodke s trimesečno zamudo ali tudi več. Ko dobim v roke razpravljajanja o slovenskih problemih, so postali že zgodovina. V tem je največja teža emigracije. Da ne moreš poseči,

ko je čas, da si vedno v zamudi, tudi takrat, ko misliš, da si liš v bodočnost.

V turističnem opisu povedo, da je v parku Prešernov spomenik. Ni napisano, da stoji tam že več kot sto let (od leta 1882), niti ne, če je petokraka zvezda na njem — pozlačena — tudi tam že sto let ali ne. »Dežela kranjska nima lepš'ga kraja, kot je z okol'co to podoba raja.« Kaj je bilo s spomenikom med drugo vojno?

Zakaj je treba govoriti o »največjem« pesniku? Zato, da lahko rečemo, da Župančič caplja za njim in da vse druge postavimo v vrsto po nekem vrednostnem redu in se učimo o njih: prvih deset v osnovni šoli, naslednjih 25 v gimnaziji... Ostale postavimo v kategorijo nepomembnih in jih izločimo. Zato lahko pišemo dolge razprave ob izidu antologij, zakaj je ta ali oni sestavljalca koga pridala, ali koga izpustil. Največji, malo manjši, še manjši... kaj hitro prideš do neznanega. Zato slediš pririvanju, ker se vrstni red od časa do časa spremeni — pa najsi bil razlog za to kakršenkoli.

Dva čolna drsita proti otoku, na daleč je slišati govorjenje, čolnar se ritmično naslanja na vesla in jih niti ne dvigne iz vode. Če pogledaš bolj natančno, opaziš krape v vodi, dva bela laboda sta pravkar preletela kos jezera in pristala ne daleč od brega.

Na bregu pod vilo Bled imajo gnezdo, mladiči dvigajo glave preko roba, rjavkasto-siv puh se skriva v barvi gnezda samega...

Petrana ni več. Nisem sledil vsem spremembam desetletij. Med drevjem je še videti stebre, na katerih naj bi stal kraljevi dvorec — a je vojna prehitela in ga je nadomestila vila »Bled«, danes hotel »izven kategorije«.

Obraz ti sili v nasmešek, ko ujameš, čigave so danes stare vile ob jezeru: v socializmu so vile prešle v javno lastništvo, vendar jih porablja posamezniki — ali ustanove, ki so jih prevzele kot narodno imovino. Prehodi generacij odsevajo v lastništvih, od predvojnih »kapitalistov« do vojnih nemških zaplemb in povojnih podržavljenj. Danes domačini lahko naštevajo vrste sodobnih veljakov in »njihove vile«. Do družbene lastnine nima vsa

družba enakega dostopa.

Blejska cerkev nas je nekdanj pritegnila s Pengovimi freskami. Ko so nastajale, smo se čudili barvnim kompozicijam in jih primerjali Sternenovemu stropu frančiškanske cerkve v Ljubljani, ali pa očiščenim freskam obnovljene šempeterske župne cerkve. Danes Pengove freske načenja vlaga in zamakanje, izgubile so nekdanji čar in privlačnost. Vodič ob vhodu sicer opiše podobe, a postaviti jih v prostor in čas, ko so nastajale, je le nekaj drugega. Marsikdaj smo iskali cerkve po Primorskem, da smo lovili Kraljeve podobe in njegove čudovite svetnike, včasih stisnjene pod oboke in prilagojene staremu zidovju.

Pokopališča me že dolgo privlačujejo. Pokopališča v današnji Sloveniji hitro izgubljajo staro podobo z revolucijo kamna, plošč, sestavljanja kamnitih elementov, ne več le križ ali znamenje, kot tisto na grobu zdravnika Justina, mojega birmanskega botra, za cerkvijo v Šentvidu. Ali mozaična podoba na draveljskem pokopališču, kjer ležijo ostanke Ivana Preglja.

Ni več baldahinov, takih kot je Plečnikov nad grobom Ivana Šušteršiča — Marijin kip je globoko zažrl onesnaženi zrak. Stare nagrobne nadmeščajo s kompozicijami belega in črnega marmorja, z zlatimi napisi, kot po predlogi. Skoro povsem so izginili stari napisi z izumetničenimi črkami, osebnimi podatki. Če ne spoznaš imen, pač ne ujameš zgodovine. »Franjo Kogoj, 1894-1983«. Zadnjikrat smo se pogovarjali, ko je prišel na obisk v Seattle leto pred smrtjo. Akademik, svetovljan, zagrebški Slovenec. Mladosten v svojih osemdesetih letih. Kdo ve zanj?

Izidor Cankar. In Kajtimara. Kdo še ujame tragiko življenja, nesrečo hčerke Kajtimare, Izidorjevo smrt v osamljenosti. Lani je umrla v Kanadi njegova vdova. Vse te drobce lahko povežeš, če si jih ujel. Kdo jih še?

Kaj je na Bledu slovenskega? V študijah slovenskega turizma izveš, da med blejskimi turisti prevladujejo tujci. Sem si prištet, potni list te izdaja.

V telefonski knjigi sem iskal sošolca glasbenika. Pred leti mi je pisal, da se drži več na Bledu kot v Ljubljani. Hotel sem mu poročati, kako pretresljiv je drugi stavek njegove Concertine. Naš Peter ga je igral v mrliški dvorani, ko smo pokopavali našo mamo. Nisem ga našel. Vendar, kako se pota križajo: teden kasneje sem zadel nanj v Cankarjevem domu. Takoj sem ga spoznal, četudi se nisva videla skoro petdeset let. Kako ga ne bi! Umetniki so videti starejši, ko so mladi, in mlajši, ko se postarajo.

Slovenski oktet, kot vedno uglajen in uglašen, bolj kot slavnostni ritual za pomembne goste kot doživetje samo po sebi. Običajni spored, od Gallusa do učinkovitih »žab«, črnih spiritualov ter doma-

Slovinci, ne uničujmo sami sebe

(nadaljevanje s str. 2)

no smer, vendarle tudi tu s spremenjenim predznakom razodeva svoje samouničevalne, ozkosrčne, grozilne in docela nepopustljive, zagrizene in nedostopne korenine.

Hudo je opazovati slovensko dušo v zagrizenosti in zaprtosti vase, ko te takoj okrega in zavrne, kakor hitro se spozabiš in očitaš nekaj drugim, morda na jugu, in že zahteva, da udariš po samem sebi in da obenem zmoliš confiteor, ker si se pač spozabil. Hudo je opazovati Slovence, kako se okrog njega zbira vedno več enakih nesrečnežev, ki v hlapčevski introvertiranosti tiho, a vedno nižje sklanjajo otožno glavo, dokler je ne obesijo ali evtanazijsko ne omamijo za vselej v plinu, vseeno, kakšno ime nosti.

Nepričakovano, tragično premineva Slovenec za Slovincem, tudi tisti, ki se temu čudi, ki tega ne more prav razumeti in noče prav priznati.

Hlapec obtožuje vselej sebe, ne gospodarja. Samoobsojanje je hlapčevska drža. Kolikor hlapec obsoja gospodarja, toliko je že v drži gospodarja. Hlapcu je življenje nezno breme, ki ga več ne more nositi, zato napravi konec. Gospodar je vselej gospodar življenja, zato ga lahko prenaša in ga ne konča nasilno. Samomor je dejanje hlapca, kakor je že sploh položaj hlapca samouničevalen v gospodarjevo korist. Tu se psihologija razodeva v posebni luči dobesedno podrejene življenjske drže, ki obnemore pod težo življenja.

Ce pravimo, da nismo več hlapci v življenjskem občutju, potem tudi nismo več samomorilci. In če je danes samomorilstva vse več, nam to daje resno misliti, da so v njegovem ozadju neznanske, življenju sovražne sile, ki jih v preteklosti ni bilo. Vsi pravijo, da je to križa vrednot, da se je človeku izvotlil smisel življenja sploh, da tako ne gre več naprej. Gotovo je v ozadju številnih samomorov, ki jih doživljajo naši kulturniki pri svojih sinovih, tudi kakšna pogrebna nihilistična filozofija s svojim pesimističnim svetovnim nazorom.

Ringlu so Avstrijci njegova izvajanja zelo zamerili. Nobeno tako izpraševanje narodne vesti ni dopadljivo. Zmeraj je tarča ugovorov. Vsakdo mi lahko ugovarja z mojimi lastnimi dokazi: da je tudi tako razmišljanje izraz nevrotičnosti; da tudi s tem mučim samega sebe.

Mislilim pa, da tu kljub vsemu ne bo zamere in ne ugovora; saj so te vrstice predvsem samo opozorilo, kam naj razvoj v prihodnosti ne bi šel; niso samoobtožba, pač pa so samoobramba in bodrilo.

(Konec)

čih pesmi. Spomnil sem se na zapis Dimitrija Rupla, kako je njegov oče Karlo bil nekajkrat povabljeni solist ob sprejemih veljakov, menda tudi na Brdu. Kdo je vedel zanj? Tako tudi z nami. Vljudnostno ploskanje, nekaj priklonov, napitnica... nazaj v avtobuse...

Zadnji večer so nas počastili z domačimi plesi mladih plesalcev iz Bohinja. Kar v jedilni dvorani. Prijetno domače, le trdi obrazi mladih plesalcev so nam kazali, da niso vedeli, s kom imajo opravka in so bili kar zadovoljni, ko se je vse končalo. Kakor hitro so začeli s plesi, so navalili med nas hotelski gostje iz sosednjih dvoran, s filmskimi kamerami in fotografskimi aparati, po tleh, v ozadju, ob strani, s stolov, le na mize niso zlezli, ker so bile polne kozarcev. Če bi bile prazne, najbrž bi. Pač folkloristično doživetje, ki ne velja nič, če ga ne ujameš v svoj aparat. Brezobzirni in vsiljivi do plesalcev in do nas.

Odhajamo. Še zadnji pozdravi, voznik me bo pustil pri Dravljah, četudi ne bi smel. Prihranil mi bo pot iz mesta. Avtobus zapelje mimo Brnikov, da odloži tiste, ki se jim bolj mudi. Njihova pot je bila le od Brnikov do Bleda, pet dni kasneje z Bleda do Brnikov. Na hitro so postali strokovnjaki za Slovenijo, primerjali bodo Toplice s študentskim naseljem v Banffu in Duna International v Budim-

pešti, s Forumom v Varšavi in Hiltonom v Denverju.

Vedeli bodo povedati, da si povsod lahko pomagaš z angleščino, čeprav boš težko odkril brivca in celo časopis. Nabral si si lahko bosanskih ročnih del — na Bledu jih je več kot slovenskih — prepričan, da nosiš seboj nekaj pristno slovenskega. V avtobusu so si kazali zadnje nakupe za dinarje ter šteli preostale bankovce, ne da bi mogli ugotoviti, ali jim je ostal le drobiž ali ne. Tisočaki in milijoni, novi in stari dinarji, na zunaj enaki kovanci, eni za dinar, drugi za stotak. Kdo bi se mogel v tem znajti?

Slovinci so dobri ljudje. To bodo vedeli. Slovenija je lepa dežela — čeprav so videli le drobec. Niso mogli razumeti, zakaj je bil sprejem na Brdu, ko nam niso odprli gradu; zakaj smo se na izletu ustavili ob cerkvi svetega Janeza v Bohinjju in razpravljali v lopi pred vhodom, a za ključne ni nihče vprašal, da bi videli cerkev tudi od znotraj. Morda bi bilo to preveč.

»Joža, gde ti je Ajdovski gradac?« me je pozval hrvaški kolega, ko smo od jezera zavili ob Savi proti Bledu.

Nisem mu vedel povedati, pa se je čez nekaj minut oglasil vodič in pokazal na okroglo kopo, poznano iz Prešernovega Krsta pri Savici. Ljudje, ki se ukvarjajo z literaturo, mar-

(dalje na str. 6)

Grdina—Cosic Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300
28890 Chardon Rd. 944-8400
1053 E. 62 Street 431-2088

V družinski lasti že 86 let

Kanadska Domovina

MAJNIŠKA DEKLARACIJA 89 in SLOVENSKA DEMOKRACIJA

TORONTO, Ont. - Iz vsega tiska, ki je po tkim. »slovenski pomladi« preplavilo Slovenijo, si je iz številnih razprav, komentarjev, debat in poročil težko upodobiti resnično in jasno sliko položaja v Sloveniji. V vseh berilih se bere o demokraciji, političnem pluralizmu, svobodnem tržnem gospodarstvu itd., stvari pa se le počasi premikajo z mrtve točke, četudi na zunaj izgleda, da se odvijajo z vrtočlavo naglico.

Politično-gospodarska struktura marksizma se je v povojnih letih globlje zakoreninila, kot je bilo prvotno mišljeno in pričakovano. Že Stane Kavčič je »od znotraj« poskušal z gospodarskim »liberalizmom«, pa so mu tovariši pod noge nametali toliko polen, da je obupal in odšel v »pokoje«.

Načeti stvar »od zunaj« je še težje, čeprav se je v partijskem oklepu pokazalo več usekov, ki pa niso smrtonosni. Zato o kakšnem »sestopu« slovenske vlade ni misliti, tudi po »svobodnih« volitvah ne, ker za slovenskim partijskim aparatom stoji federalna vlada in z njo vojska ter organi varnostne službe.

Številne in različne Zveze, ki so zadnje čase zrastle kot gobe po dežju, so sicer početak nekakšnega pluralizma, zdaleka pa še niso dovolj močne, da bi predstavljale kakšno večjo politično težo, zlasti še, ker morajo biti vključene v ZSDLS — podaljška režima — ki postavlja predpise in pogoje za izvenpartijsko delovanje. V takem vzdušju je delovanje teh Zvez precej okrnjeno in pod stalnim režimskim nadzorstvom.

Na nekdanjem Kongresnem trgu (sedaj Trg svobode!), se je k protestnemu zborovanju zaradi sojenja »četvorice« zbrala 8. maja 1989 številna množica, ki je ob koncu zborovanja slišala še pesnika Tona Pavčka, ki je prebral t.i. »Majniško deklaracijo 89«, katero so podpisali predstavniki različnih Zvez in društev in za katero se po vsej Sloveniji še vedno zbira podpise.

Vsebina Deklaracije v glavnem govori o samostojni Sloveniji, uspostavljeni na temeljih človeških in civilnih pravic, demokraciji in političnem pluralizmu, ter po naravnih zakonih zagotovljenih duhovnih in materialnih dobrin za vse Slovence. Zanimiv v tem oziru je članek Spomenke Hribarjeve v »Demokraciji« — glasilo Slovenske demokratične zveze — od 2. junija 1989, kjer razpravlja o razliki med Majniško deklaracijo iz leta 1917 in Majniško deklaracijo iz leta 1989. V istem članku ugotavlja tudi »Kdo in zakaj odklanjajo Majniško deklaracijo 1989?« ter teoretizira o »Različnih stališčih o teoriji demokracije«.

Razumljivo je, da je partija Deklaracijo takoj odklonila in obsodila, manj razumljivo pa je, da je Deklaracija naletela na odpor pri t.i. »Alternativi«, ki se — kakor pravi Hribarjeva — »še ni otrsela strahu in manjvrednostnih kompleksov, ki še ni sposobna vzeti svoje eksistence nase — v neodvisnosti od partije — in ne eksistence svojega naroda kot svojega in suverenega«. Izgleda torej, da si je sedanja opozicija v marsičem nesoglasna, kar pa za nas Slovence ni nič novega. Taka nerazumna nesloga nas je že nekajkrat pokopala in nas zna ponovno, če ne bo prevladala modrost odgovornih in vodilnih ljudi sedanje opozicije.

Z Majniško deklaracijo 89 pa so postavljeni temelji, na katerih naj se odslej naprej gradi nova, demokratična slovenska družba, pri čemer pa mora biti soudeležena tudi slovenska Cerkev s svojim moralnim in socialnim naukom, ki je popolnejši od marksističnega, četudi so ga nekateri komunistični ideologi enačili s svojim, kar se je v teku let izkazalo za bedarijo.

Le na ta način bodo zidarji nove, lepše bodočnosti uspeli v svojih načrtih in iz sedanjih ruševin zgraditi Slovenijo, ki bo dom vsem Slovencem, ne glede na njihovo politično ali versko opredelitev. To je srčika prave demokracije, ki se v domovini po dolgih štiridesetih letih šele poraja in bo vzelo še precej let, predno bo iz teh prvih korenin pognalo drevesce, ki bo zmožno roditi tudi sadove.

Kljub vsem spremembam v domovini, si jaz osebno nisem delal nobenih utvar. Na straneh K.D. sem že zapisal, da je doma več vrst oporečnikov (to se je z objavo Majniške deklaracije 89 jasno pokazalo) in da se našega upanja ne more obešati na to ali ono skupino, na to ali ono izjavo posameznikov, ki sicer iskreno in z narodnim vzhičenjem govore in pišejo, pri tem pa se ne morejo popolnoma otresti dolgoletne marksistične indoktrinacije, ki še vedno barva njihovo mišljenje, četudi morda samo podzavestno. Saj je isto z našo politično emigracijo, le s to razliko, da sta čas in zgodovina dokazala, da je bila protikomunistična in protistalinistična borba slovenskih domobrancev upravičena in na mestu, ter da je resnica, za katero je tisoče moralo izginiti v Teharjih, Rogu in drugod, tudi doma postala očitna.

Morda bo prav ob spoznanju te resnice prišlo do našega narodnega odrešenja. Nobena človeška žrtev, darovana v iskrenem prepričanju, ne more ostati brez sadu. Cerkev je za-

ŽELEZNA ZAVESA RJAVI

TORONTO, Ont. - Zadnji čas je bilo mogoče videti in slišati, kako prisrčno so sprejeli ameriškega predsednika na Poljskem in Madžarskem. Še pred kakšnimi petnajstimi leti bi bilo kaj takega nemogoče. Svet se res vrti.

Ne morem pozabiti besed, ki so zapisane v knjigi, katere naslov sem pa pozabila, ker je že več kot trinajst let od takrat, ko sem jo prebirala. Ostale so mi v spominu, ker so se mi takrat zdele neverjetne. Točno tako je zapisano: "The fall of Communism will start in Poland." Da bi se začel rušiti komunizem na Poljskem se mi je takrat zdelo nemogoče. Kako naj se začne rusiti ta pekleni sistem za železno zaveso, sem se vprašala. To ne bo držalo, je bilo moje mnenje, ko sem videla ta stavek.

Čez nekaj let se mi je pa začelo svitati. Na papeški prestol je bil izvoljen sedanji sv. oče, Poljak po rodu. Kmalu potem je bilo slišati čedalje več o Solidarnosti in ni dolgo tega, ko so Poljaki s svobodnimi volitvami pokazali, da hočejo svobodo in ne komunistične partije.

Na obzorju se je torej začelo svetliti in Bog daj, da bi po tolikih letih trpljenja prišla doba dostojnega življenja. Na svetu je bilo čez 140 milijonov žrtev, kot je zapisano v knjigi Prophecies the Chastisement and Purification, Albert J. Herbert, str. 119.

Tudi je že minilo 100 let, odkar je papež Leon XIII. slišal satana, ki je rekel, da bo uničil Cerkev, da pa potrebuje 75 do 100 za to delo. In kot sedaj izgleda, zlobnemu duhu ni uspelo, čeprav je delal s polno paro celo stoletje.

Vere v komunističnih državah ni uničil. Nasprotno drži: kljub neprenehnemu preganjanju je živja in čedalje bolj. O tem potrjuje tudi jezuitski pater Walter J. Ciszek, ki je preživel celih 23 let v Sovjetski zvezi. Bil je v zloglasnem zaporu Lubianka in potem na prisilnem delu v Sibiriji. V Ameriko se je vrnil šele 1963. leta. V knjigi He Leadeth Me opisuje več primerov, kaj vse so ljudje žrtvovali v sibirskih taboriščih za ohranjanje vere. Sam pravi (str. 215), da samo ljubi Bog ve, kako kmalu bo vera zacvetela v Sovjetski zvezi.

In zadnje čase res zgleda, da se nekaj premika in da železna zavesa rjavi, se ruši in to iz dneva v dan.

Marija Markeš

(dalje na str. 6)

OB NEKIH PREMIIH

TORONTO, Ont. - Vzporedno z dogajanjem v srednji Evropi, moremo zaslediti nekaj podobnega tudi v slovenskem prostoru. Letošnja pomlad je bila zelo obetajoča za splošno slovensko prihodnost. Ustavil se bom pri dveh dogodkih, ki sta dala nov pečat slovenskemu procesu.

V Ljubljani pri Cankarjevi založbi je izšla monografija oziroma portretna skica mladega, v ognju izgorelega pesnika Franceta Balantiča: Temni zaliv. Balantič se je v letu 1943 pridružil Vaškim stražam, po italijanski kapitulaciji septembra 1943 pa je pristopil v Grahovem k domobrancem in bil 24. novembra 1943 ob silnem napadu partizanov na postojanko ubit.

Balantiča je znanstveno literarno predstavil slovenski javnosti France Pibernik, danes največji poznavalec Balantiča in njegove poezije. O padlem pesniku je bilo že veliko napisanega med vojno v domovini, potem v Argentini in, končno, tudi v Ljubljani v redakciji pokojnega Mitje Mejaka.

Franc Pibernik se je lotil težavne naloge in sicer raziskati po zabrisanih sledovih časa različne dokumente in s tem kronologijo pesnikove življenjske poti. Avtor je zbral dokumente, pričevanja, zapise Balantičevih osebnih prijateljev, sorodnikov, šolskih kolegov ter posegel v najrazličnejše arhive v Sloveniji in izven nje. Svoje raziskovanje je raztegnil iz matične domovine tja do Argentine, kjer so številni Balantičevi prijatelji ali poznavalci njegovih del.

Pibernikov pristop k Balantičevemu portretu je precej drugačen od tistih, ki smo jih dosedaj poznali. Avtor se je predvsem oprl na literarna izhodišča s tem, da uporablja le zgodovinsko literarno strokovnost, ob strani pa pušča manj važna izhodišča. Prav iz tega si je mogoče ustvariti objektivno podobo Balantičacloveka in Balantiča-pesnika.

V vsem Balantičevem opusu ni mogoče zaslediti kakšno »zunanjo« pripadnost, ostal je zvest čisti umetnosti in to ga dviga nad drugimi, ki so med vojno zdrknili na nivo politično-ideološke pripadnosti. Tak primer je padli in obetajoči pesnik, partizan Kajuh.

Pibernikovo delo je navdušilo slovensko javnost in prva izdaja je takoj pošla. Balantičeva monografija pa bo tudi nehote zgodovinarjem osvetlila medvojni čas in razmere v Sloveniji.

Drugi važen dogodek za Slovenijo je bil nastop predsednika Slovenske kulturne akcije iz Argentine, lic. Andreja Rota. Uradno ga je povabil slovenski PEN klub z name-

nom, da bi govoril specifično o begunstvu in vplivu istega na slovenskega kulturnega ustvarjalca izven domovine.

Objektivno in naravnost je izrazil svojo pripadnost in svoje poglede. V PEN klubu je bil bolj filozofski, medtem ko je v Društvu slovenskih pisateljev pri protestni okrogli mizi zoper priprtje »četvorice« predstavil slovensko emigracijo v Argentini in njeno kulturno dejavnost brez slehernega pomisleka.

Predstavil se je kot sin političnega emigranta. Govoril je o zdomskih izdajateljih, literaturi, razpravah. Kaj je najbolj važno, predstavil je konkretno in to imensko praktično vse slovenske kulturne delavce v Argentini, o katerih večina prisotnih še nikoli ni slišala. Prav s tem je rešil njihovo anonimnost in izolacijo in jih napotil v človeško skupnost, kamor spadajo.

Glavni namen predsednika SKA na Blejskem srečanju je bil, vrniti slovenskim kulturnikom glas in ime. V razgovoru v DSP pa je bilo ugotoviti, da bi morala biti vsa emigrantska kultura dostopna tudi domovini. Vsa važnejša dela bi morala biti publicirana tudi v matični domovini. Polnoštevilno so pisatelji prišli do ugotovitve, da ideoloških diet in njenih receptov ni več potreba za narodovo kulturno življenje. Skratka, emigrantska literatura mora biti na voljo slehernemu Slovencu.

Rot je neprisiljeno in ponosno predstavil emigracijo, katera je bila do sedaj za uradno Slovenijo nek tabu. Način in pristop predsednika SKA je resnično ustvaril novo vzdušje za medslovenske odnose, njegova izvajanja pa so imela močan odmev v slovenski javnosti.

Ako dodamo tema dejstvo, da nastop članov tretje slovenske univerze na simpoziju, katerega je organiziral ljubljanski SMELT, simbolična komemoracija od Lipi sprave, kjer je bilo opaziti veliko znakov dobre volje, nov politični časopis »Demokracija«, glasilo opozicije s podlistkom »Celovška zarota«, prihodnja jesenska Draga, ki se bo osredotočila okoli sprave in slovenske suverenosti, na novo oživljena ideja Slovenskega Kongresa, ki se je rodila prav v Društvu slovenskih pisateljev, to so sveže ideje in pobude, ki nam ponujajo nova izhodišča za slovensko prihodnost. Ta dejstva so resnični premiki ne samo v miselnosti, temveč tudi v dejstvih.

Nastane pa vprašanje, ali se nam kaj takega tudi tukaj ponuja? Podoba je, da tega ni mogoče opaziti, pa čeprav bi imel zvrhano mero dobre volje pri iskanju tega dejstva. Kdor

(dalje na str. 6)

KANADSKA DOMOVINA

Še eno mnenje o Gorbačovi glasnosti in perestrojki

(Mislim, da sem časnikarja Georgea Jonasa bralcem K.D. že predstavil. Tudi on je mnenja, da Gorbačova glasnost in perestrojka ne bosta uspeli. Tu posredujem njegov članek, ki je nedavno izšel v Toronto Sun. O.M.)

Izid stave je proti glasnosti

S tveganjem, da bom ponovil nekaj, kar sem na tem mestu že večkrat omenil, namreč, da ima Gorbačovov reformirani komunizem štiri možne izide. Odvisno je le od časa in kraja, katera od štirih možnih izidov se lahko pripeti.

1) Glasnost in perestrojka bosta morda uspeli tako, kot ju razglašajo: z novo verzijo komunističnega sistema, ki bo manj tiranski in gospodarsko bolj zmogljiv.

2) Gorbačove reforme lahko povzročijo počasno rjavenje in razkrajanje, dokler se celoten sistem ne pretopi in ostane ko-

Ob nekkih premikih

(nadaljevanje s str. 5)

sledi revijam ali »nekim« časopisom, more opaziti še vedno enak pristop v slovensko problematiko. Vse je še naslikano črno-belo. Slišati je samo zahteve: Šele tedaj, ko se bo režim sestopil z oblasti, oziroma ko bo javno priznal svojo krivdo, potem bo mogoče vzpostaviti nek dialog.

Ali je mogoče najti v zgodovini slučaj, da je nek režim priznal svojo krivdo predno se je prekucnil iz oblasti? V luči pozitivnega pristopa k današnji slovenski problematiki, pogledjmo samo bežno v našo skupnost z ozirom na »neko« dejavnost. Do danes še ni nihče strokovno ocenil Žebotove »Neminljive Slovenije«. Epohalno delo, ki nam more veliko povedati tudi na preteklost. Ja, tudi kritično je, pa o tem vse molči. Za manj važne stvari pa polnimo časopisne strani, ki imajo svoj izvor v davni preteklosti. Streljamo puščice v brezpomembnost. Ako se navdušujemo za demokratični pluralizem, potem ga tudi pustimo drugim, ki, recimo, čisto malo drugače gledajo na gotove pojave, kot so npr. kakšna kulturna dogajanja.

Primeri vzhodne Evrope nam vedo povedati, da malo več odprtosti ne škodi nikomur — ravno obratno. Za dosego neke odprtosti pa se ne zahteva kakšnih velikih naporov, pokazati je treba samo nekaj dobre volje.

Dran

(Pripisal bi samo, da je treba take, ki tako mislijo kot pisec zgornjega članka, nekako organizirati in pogumno nastopati v javnosti. Da pride nekakšna »diferenciacija«. Izgleda pa, da poguma za kaj takega ni. Dokler ga ni, bo besedičenje ostalo samo — besedičenje. r.m.susel)

munističen samo še po imenu.

3) Reforme lahko sprožijo nenadno eksplozijo, ki bo raznesla komunistični sistem.

4) Režim lahko napravi popoln obrat in odpravi glasnost in perestrojko, predno bi prišlo do razkroja ali eksplozije.

Ker so vsi štirje izidi možni, sem že nekajkrat dejal, da bi stavil na četrto možnost, ker bi po vsej verjetnosti stavo dobil. Če bi bil z nekom stavil glede Kitajske, bi bil danes pri denarju. Tam so trdorokci spoznali nenadno nevarnost osnovnih sprememb in so s krvavim nasiljem zadušili gibanje za širše demokratične reforme. Tako sedaj na Kitajskem glasnost in perestrojka nista več varni in verjetno ne bosta v doglednem času.

To dejstvo zbuja dvojne vprašanje. Prvič, kaj so nam dogodki na Kitajskem povedali o možnosti reform v drugih komunističnih deželah? In drugič, kaj zahodne dežele lahko ali bi mogle storiti, da bi vplivale na tamkajšnje dogodke?

Naj odgovorimo na prvo vprašanje. V deželah, kjer so se od vsega početka upirali reformam, kot so Vzhodna Nemčija, Češkoslovaška, Romunija, Kuba in Severna Koreja, se bodo tamkajšnji trdorokci počutili bolj močni. Dogodke na trgu Tienanmen bodo izrabili, da bodo iz svojih vrst izrinili tiste, ki reforme zagovarjajo. »Vidite, kitajski voditelji so to poskušali, pa bi se jim skoraj vse v obraz razletelo«, bo stara garda utemeljevala svoje stališče. Taki argu-

Majniška deklaracija

(nadaljevanje s str. 5)

živela na krvi svojih prvih mučencev. Tako bo — v tem sem trdno prepričan — na krvi naših mučencev zaživela tudi Slovenija. Če ne v tem stoletju, pa prav gotovo v novem 21.-em, ko bo v Evropi prišlo do zdaj še nepojmljivih sprememb in zgodovinskih premikov. Našemu narodu pa bodo potrebne vse moralne sile, ki jih še premore, da se bo kot krščanski in demokratičen narod uvrstil med ostale svobodne evropske narode.

Naša naloga je, da napore iskrenih rodoljubov doma za svobodo in demokracijo podpiramo in se skupno z njimi prizadevamo izvojevati vse tisto, za kar je tisoče naših bratov in sestra padlo in mučeniško umrlo.

Otmar Mauser

menti bodo obveljali, vsaj začasno.

Trdorokci bodo svoj napor obnovili tudi v deželah, kjer so se reformska gibanja že zakoreninila, kot na Poljskem in na Madžarskem, vendar dvomim, da bodo uspeli. V teh deželah so stvari šle že predaleč. Vaga se je prevesila. Vsak poskus zaobrtni proces, ki je v teku, na kitajski način, bi verjetno povzročilo eksplozijo, česar si tudi trdorokci ne upajo tvegati.

Tega ne bi upali tvegati predvsem zaradi sedanjega političnega ozračja, ki vlada v Kremlju. Z Gorbačovom na čelu, stara garda na Poljskem in na Madžarskem ne more več računati na sovjetske tanke, da bi jim pomagali zadušiti vsesplošno narodno vstajo.

Vendar pa trdorokcem lahko uspe, da bodo spravili reforme pod pokrov, ali pa vsaj zmanjšali hitrost, s katero se uvajajo. Nekateri bodo celo trdili, da je med razkrajanjem in eksplozijo, eksplozija od obeh manjše zlo, seveda le v določenem obsegu. Verjamejo tudi, da bi taka eksplozija imela še stranski efekt, ki bi omajala Gorbačovo oblast v Kremlju, kar bi bilo zanje seveda koristno.

Kar se pa tiče Sovjetske zveze — to je vedno osrednje vprašanje — bodo kitajski dogodki pustili v izvorni beležnici glasnosti in perestrojke velik madež. Gorbačov bo moral, morda bo celo želel, v bodoče previdnejše nadaljevati s svojim započetim delom. Pesimisti pa so mnenja, da trg Tienanmen pomeni konec eksperimentiranja z reformami za nedogleden čas.

Kaj naj napravi Zahod?

Ne veliko, kakor so pred parlamentarnim odborom izrekli svoje sodbe kanadski izvedenci o Kitajski. Kanadski veleposlanik za Kitajsko, Earl Drake, in Jean McClosky, pomožni zunanji minister, sta izrazila mišljenje, da sankcije ne bodo uspeli in da tudi debata v Združenih narodih ne bi veliko koristila. Stara garda je stara, je ugotavljal veleposlanik Drake, in ko bo ta odšla, bo nova generacija komunističnih reformatorjev že čakala ob strani.

Z nečem se pa ne more sprijazniti. Drži, da sankcije verjetno ne bodo uspešne v takem smislu, da bi na Kitajskem tre-

Umrli je Anton Dermota

BUENOS AIRES, Ar. - Sredi junija je umrl na Dunaju Anton Dermota, najslavnejši slovenski operni pevec vseh časov. Bil je lirichen tenor z veliko glasbeno kulturo in izvrstno tehniko. Posvetil se je svojemu poklicu z dušo in telesom. Stregel je glasbi, ne glasba njemu. Gojil jo je z velikim spoštovanjem. Vedno se je prizadeval, da je do pičice izrazil to, kar je komponist želel povedati. Zato so ga v mednarodnem svetu občudovali kot stilista in proslavljali kot enega največjih mozartjancev tega stoletja.

Dermota se je rodil v Kropi 4. junija leta 1910. Otroška in dijaška leta je preživel v izrenem pomanjkanju. Najprej je bil organist in zborovodja. Štiri leta je služil kruh kot zborist v Ljubljanski operi, po končanem študiju na Glasbeni akademiji pa je odšel na Dunaj, kjer se je izpopolnjeval z Marijo Rado. Imel je še dva brata pevca: Leopold, ki je nastopal s priimkom Cordes-Dermota, je pel na Dunajski operi in drugih evropskih opernih hišah; mlajši Gašper je bil član Ljubljanske opere in Slovenskega okteta.

Leta 1936 je Anton Dermota postal redni član Dunajske državne opere. Leta 1946 so Dermoti podali naziv Komornega pevca (Kammersänger), leta 1969 pa je bil imenovan za častnega člana Dunajske opere. Tam je Dermota pel 1535 predstav, največkrat Tamina iz Mozartov Čarobne piščali: 168 krat. Prav s to vlogo se je poslovil leta 1981 v enainsemdesetem letu starosti.

Dne 13. marca 1945 je bil priča bombardiranja in požara

nutno kaj spremenile. Vendar nisem tako siguren, da bomo s spregledom Bejinskega pomora in s svojim »trgovanjem kot običajno« od strani Zahoda, bodoči generaciji reformistov na ta način pomagali. Kar nasprotno. Utrdilo se bo staro komunistično pravilo, da se s tanki in likvidacijami da kar lepo vladati, dočim reforme vodijo le v težave.

Potem je še moralna stran. Dovolj jasno je vidno v slučaju dežel, kot je npr. Južna Afrika. Sankcije in preprečevanje investicij niso uspeli proti vladni rasni delitvi (apartheid), vendar jih izvajamo, ker se nam zdi, da je to časten odgovor na zlo. Le kaj dela komunizem, vsem dokazom navkljub, manjše zlo od južnoafriškega v liberalnih očeh Zahoda?

prevedel Otmar Mauser

Dunajske opere. Dogodek je opisal takole: »Dopoldan sem imel še klavirsko skušnjo za opero Martha, skladatelja Flo-towa, ki je bila v sporedu za koncert v redutni dvorani, nato pa sem se vrnil v svoje stanovanje. Tedaj so začele tuliti sirene in naslednjo uro sem bil z družino vred v zaklonišču Burgtheatra.

Ko smo se po alarmu vrnili domov, smo zagledali skozi okna na tretjem nadstropju črne oblake dima nad notranjim mestom. S ceste se je zaslišal krik: 'Opera gori!' Že sem hitel po Ringu k Operi. Od daleč sem videl, kako se gost dim vali proti nebu. Velikanska betonska korita z vodo za gašenje so bila prazna. Pri vhodu na oder nisem našel žive duše razen kolega Ericha Majkuta.

'Rešite notni arhiv!', je nekdo zaklical. Zdrvela sva v prvo nadstropje, kjer je bil blizu prostorov direkcije arhiv, grabila po svežnjih not in jih metala skozi okno na cesto, pa tudi vse drugo, kar nama je prišlo pod roke. Nazadnje sem stal v višini tretje galerije in hlastno odprl vrata v neko ložo. Pred seboj sem zagledal pravi pekel. Tega pogleda v inferno ne bom nikoli pozabil. Ko sem nazadnje odšel iz goreče opere, sem se ves zmeden, omahovaje vračal domov. Preostalo noč sem prebil pri oknu s pogledom na še gorečo opero. To je bil torej konec.«

V Salzburgu je Dermota prvič pel leta 1936 pod vodstvom Toscaninija. V Teatru Colonu (dalje na str. 8)

KRONIKA

(nadaljevanje s str. 4)

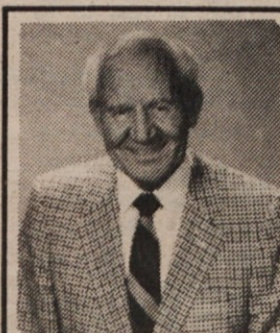
sikdaj hodijo po svetu z zaprtimi očmi. Na Bledu je bilo več govora o dveh kanadskih Margaretah: Margaret Atwood in Margaret Laurence, več o drobnih epizodah iz življenja sodobnih ameriških in kanadskih piscev, kot o vlogi literarnih ustvarjalcev v sodobnem svetu. O tem so razpravljali v sosednjem hotelu, o tem smo pobirali vesti iz časopisov. Bogat spored je prepustil sintezo za kdaj kasneje.

Med stanovanjskimi stolpnici sem zavil proti draveljski cerkvi. Vrh cerkvenega stolpa je videti iz drevja. Pod njim se skriva moderna nova cerkev, obvezna postaja na župnijskih potovanjih. Povprašal bom, kako je z očetom Venčeslavom, ki me je, fantiča, vpeljal v svet zunaj domače ograde. Ni me vodil v njegovo Vipavsko, ki mu je bila zaprta, segel je v gorenjski svet, ki bi ga danes komaj še spoznal. Kočo na Visokem je vzela vojna, Žingarice so zgorele in kočice na Zabreški planini so menda zapuščene. Brez žičnice danes ne gre.

Bled je bil tokrat bolj slovenski, kot sem pričakoval.

(konec)

meddobje
XXIV-1989, št. 1-2
str. 109-118

George Knaus

George Knaus Real Estate, Inc.

819 E. 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

Computer Multiple Listing Service

"Just A Little Bit Better"

481-9300

Imenik slovenskih društev

Slovene Organization Roster

WATERLOO SLOVENIAN PENSIONERS CLUB

President: Frank Slejko
 Vice President: John Prhne
 Sec.-Treas.: Steve Shimits
 Rec. Secy.: Helen Vukcevic,
 23176 Gay Ave., Euclid, O. 44123
 Auditing Comm.: Frank Bittenc,
 Ann Kristoff, Tillie Vranekovic
 Trip Coordinators: Ann Otonicar,
 Adolph Somrak, Tillie Vranekovic
 Publicity: Helen Vukcevic
 Sgt.-at-arms: Ann Kristoff
 Fed. Reps.: Louis Jartz, Steve
 Shimits, Frank Slejko, Frank Bittenc;
 alternate: Jane Slejko
 Hall Reps.: Vera Bajec, Al Com-
 menchek
 Slov. Home for Aged Reps.: Dor-
 thy Silc, Josephine Commenchek
 Head Cook: Millie Bradac
 Sunshine Lady: Dorothy Silc
 Bar: Joe Muzic, Rudy Urbanic
 Meetings: Second Tuesday of the
 month.

SLOVENE PENSIONERS CLUB NEWBURGH—MAPLE HEIGHTS

President: John Taucher, Tel. 663-6957
 Vice-Pres.: Mary Zivny
 Sec.-Treas.: Josephine Rezin,
 15701 Rockside Rd., Maple Hts.,
 OH 44137, Tel. 662-9064
 Rec. Secy.: Clara Hrovat
 Auditors: Louis Champa, Frank
 Urbancic, John Perc
 Monthly meetings are held the
 fourth Wednesday of each month,
 at 1 p.m., alternating at the Slove-
 nian Natl. Homes on E. 80 St. and
 5050 Stanley Ave., Maple Hts.

American Slovene Pensioners Club of Barberton, Ohio

President: Vincent Lauter
 Vice-Pres.: Joseph Yankovich
 Sec.-Treas.: Jennie B. Nagel,
 245 - 24th St., N.W., Barberton,
 OH 44203 — Telephone: 1-216-
 825-6227 or 825-2267.
 Rec. Secy.: Julia Vadas
 Auditors: Frances Smrdel,
 Angela Misich, Mary Kovacic
 Substitute: Josephine Platner
 Fed. Reps.: Theresa Cekada,
 Angela Polk, Frances Smrdel, Jose-
 phine Platner, Jennie B. Nagel; alter-
 nate Mary Kovacic
 Meetings every first Thursday of
 the month at 1 p.m. in the Slovene
 Center, 70 - 14th St., N.W., Barber-
 ton, Ohio

Progressive Slovene Women of America

SUPREME BOARD

President: Florence Unetich
 1st V. President: Joyce Plemel
 2nd V. President: Jean Petrick
 Fin. Secy.: Millie Bradac
 Rec. Secy.: Vida Zak
 Corr. Secy.: Hildegard Kazen
 Treasurer: Marie Plevnik
 Auditors: Jennie Zaman, Frances
 Mauric, Josephine Skabar, Julianna
 Kobal, Stella Kostick
 Education & Welfare: Olga Pozar,
 Rose Gorman, Helen Joca, Caroline
 Lokar, Josephine Kosteinshek
 Historian: Joanna Jadrich
 Editor: Agnes Elish

CIRCLE 1

President: Frances Mauric
 Vice Pres.: Sophie Matuch
 Sec.-Treas.: Vida Zak
 Rec. Secy.: Dolores Dobida
 Auditors: Julianna Kobal, Jose-
 phine Tomsic, Jeanne Skolaris
 Education & Social: Angela Zab-
 jek, Roberta Haic, Dorothy Gorjup
 Meetings: First Thursday of the
 month, Slovenian Workman's
 Home, 15335 Waterloo Road.

CIRCLE 2

President: Josephine Turkman
 Hon. Vice Pres.: Frances Legat
 1st Vice Pres.: Anna Filipic
 2nd Vice Pres.: Rose Znidarsic
 Sec.-Treas.: Margaret Kaus,
 30868 Harrison, Wickliffe, O.,
 44092 (585-2603)
 Rec. Secy.: Marie Zakrajsek
 Auditors: Mary Turk, Justine
 Girod
 Sunshine Lady: Stella Dancull
 Slovene Library Rep.: Jean Kriz-
 man
 S.N.H. Conf. Rep.: Mary Turk
 Slovene Home for Aged Reps.:
 Margaret Kaus, Anna Filipic
 Recher Hall Conf. Reps.: Marie
 Zakrajsek, Anna Filipic
 Klub društev Rep.: Chris Ujcic
 Meetings: 3rd Wed. of month, 1
 p.m., Slov. Natl. Home Annex, St.
 Clair Ave. New members welcome.

CIRCLE 3

President: Dorothy Lamm
 1st Vice Pres.: Josephine
 Kostainshek
 2nd Vice Pres.: Josephine Skabar
 Financial Secy.: Miss Fran Marn,
 1541 E. 191 St., No. K104, Euclid,
 OH 44117, tel. 486-2643
 Rec. Secy.: Ann Adams
 Sgt.-at-Arms: Caroline Lokar
 Auditors: Tillie Nosse, Loretta
 Hlabse, Jean Petrick
 Reporter: Jean Petrick
 Sunshine: Lil Bilicic
 Bingo: Loretta Hlabse (Ch.), Millie
 Pike (Asst.)
 Cookbook: Mickey Frank (481-
 8693)
 Meetings at Slov. Soc. Home,
 Recher Ave., Euclid, OH, 2nd Wed-
 nesday of the month at 7 p.m.

CIRCLE 7

President: Hildegard Kazen
 Vice President: Edith Zele
 2nd Vice Pres.: Irene Strancar
 Rec. Secy.: Pauline Krall
 Treasurer: Frances B. Weyant
 Auditors: Angie Baranowski,
 Mary Krnel, Mitzi Vesel
 Sunshine Lady: Katie Dohnal
 Reporters: Esther Larabee, Ann
 Stefancic, Lillian Ribarich
 Bingo Chairman: Pauline Krall
 Meetings: Second Wednesday of
 the month, 7:30 p.m., Slovenian
 Workmen's Home, 15335 Waterloo
 Rd.

Pevska društva Singing Societies

PEVSKI ZBOR KOROTAN

Predsednika: Janez Nemeč, Syl-
 vester Staniša
 Podpredsednika: Frank Lovšin,
 Jože Cerar
 Blagajničarka: Marjanca Tominc
 Paula Hauptman, 25922 High-
 land Rd., Rich. Hts., O., 44143, tel.
 (dom) 481-1871, (delo) 731-8131
 Nadzorni odbor: Cirila Kermavner,
 Mari Nemeč
 Odborniki: Jožica Cerar, Vida Gre-
 gorc, Pavel Lavriša, Joži Rus, Janez
 Semen, Barbara Semen
 Pevovodja: g. Rudi Knez

GLASBENA MATICA

President: June Price
 1st Vice Pres.: Daniel Ivancic
 2nd Vice Pres.: Tony Mihelich
 Secretary: Joanne Fordyce, 6904
 Sutherland Ct., Mentor, OH 44060
 Treasurer: Tom Schiltz
 Auditors: Eileen Ivancic, Matthew
 Dolenc, Marie Shaver
 Wardrobe: Marie Shaver
 Librarian: Molly Frank
 Publicity: Molly Frank, Betty Res-
 nik
 Director: Marya Ashamalla
 Pianist: Reginald Resnik
 Rehearsals: Monday evening, Rm.
 2, 8 p.m., Slovenian National
 Home, 6417 St. Clair Ave.
 New members are always wel-
 come.

JADRAN SINGING SOCIETY

President: Florence Unetich
 Vice-Pres.: Don Gorjup
 Treasurer: Frank Bittenc
 Rec.-Corr. Sec.: Betty Rotar
 Auditors: Steve Shimits, Anne
 Kristoff, Josephine Tomsic
 Librarian: Florence Unetich
 Musical Dir.: Reginald Resnik
 Pianist: Alice Cech
 Rehearsals are held every
 Wednesday evening from 7:30 to
 9:30 p.m. at the Slovenian Work-
 man's Home, 15335 Waterloo Rd.,
 Rm. 3. We welcome new members!

CIRCLE 2 SNPJ

SLOVENIAN JUNIOR CHORUS
 President: Bob Dolgan
 Vice Pres.: Jeff Lapuh
 Rec. Secy.: Mark Tomsic
 Att. Secy.: Stacey Meden
 Treasurer: Matt Tomsic
 Historian: Wendy Lapuh
 Music Director: Cecelia Dolgan
 Meetings 2nd Thursday of the
 month, Slov. Soc. Home, Recher
 Ave.
 Rehearsals each Thursday, 7
 p.m., Slov. Soc. Home, Recher
 Ave., Euclid, Ohio

SLOVENSKA PESEM CHORUS LEMONT-CHICAGO, III.

President: John Vidmar
 Hon. Pres.: Lojze Arko
 Vice-Pres.: Mike Vidmar
 Treasurer: Elizabeth Martincic
 Secretary: Susan Rigler
 Director: Rev. Dr. Vendelin
 Špendov
 Rehearsals: Every Sunday at 6
 p.m. at the Baragov Dom, Lemont.

PEVSKI ZBOR USPEH Milwaukee, Wis.

President: John Frangesch
 Vice Pres.: Lennie Baraga
 Secretary: Toni Needham
 Treasurer: Tillie Skusek
 Choral Dir.: Dolores Ivanchich

SLOVENIAN SINGING SOCIETY ZARJA

President: Edwin Polsak
 Vice President: Vicky Kozel
 2nd Vice Pres.: Irma Pryately
 Corr./Rec. Secy.: Sophie T. Eler-
 sich, 1755 Spino Dr., Euclid, OH
 44117, tel. (216) 531-8402
 Secy.-Treas.: Barbara Elersich
 Musical Dir.: Douglas Elersich
 Asst. Dirs.: Edwin Polsak, Dick
 Tomsic, Josephine Turkman
 Auditors: Rudy Kozan, Irene
 Kelley, Vern Perme
 Planning Comm.: Irene Kelley,
 Mimi Stibil, Frank Kokal, Bea Pestot-
 nik, Ann Kokal, Jim Kozel, Marilyn
 Vidmar, Ned Zaller
 Stage Mgrs.: Ed Ozanich, Don
 Mulec, Joe Petric
 Rehearsals held every Wednesday
 evening, 7:30—9:30, at the Slove-
 nian Society Home, 20713 Recher
 Ave., Euclid, Ohio

**Rojaki! Priporočajte
Ameriško Domovino
prijateljem in znancem!**

Folklorne skupine Folklore Groups

PLESNA SKUPINA KRES

Predsednik-President: Andy Lon-
 car
 Podpredsednik-Vice President:
 Mark Zakrajsek
 Blagajničarka-Treasurer: Mari-
 anne Rihtar
 Tajnica-Secretary: Theresa Kola-
 ric, 30261 Meadowbrook Dr.,
 Willoughby Hills, O. 44092
 Odborniki-Board Members: Moni-
 ca Gaser, Leo Kosir, Mitja Pavlovcic,
 Mike Rus

Razna društva Various Groups

MISIJSKA ZNAMKARSKA AKCIJA, Cleveland, Ohio

Duhovni vodja: Rev. Charles A.
 Wolbang C.M.; predsednica: Mari-
 ca Lavriša; podpredsednik: Jelka
 Kuhelj; tajnica in zapisničarka:
 Mary Celestina, 4935 Gleeten Rd.,
 Cleveland, OH 44143, tel. 381-5298;
 blagajnik: Štefan Marolt, 5704 Pro-
 sser Ave., Cleveland, OH 44103,
 tel. 431-5699; nadzorniki: Ani Ne-
 mec, ing. Joseph Zelle, Vida Švaj-
 ger; odborniki: Rudi Knez, Anica
 Knez, Agnes Leskovec, Tončka
 Urankar, Ivanka Tominec, Marica
 Miklavčič, Martin Merela; namestni-
 ka: Vinko Rozman, France Kuhelj

ST. MARY'S PARISH P.T.U. Holmes Ave., Cleveland, Ohio

Spiritual Advisor: Rev. John
 Kumse
 Spiritual Chairperson: Sr. Nina
 Vitale
 Honorary President: Dr. Ronald
 Brooks
 President: Michaelene McNulty
 Vice President: Joyce Segulin
 Rec. Secy.: Joanne Carlson
 Corres. Secy.: Pam Lai
 Treasurer: Danetta Kozel

CATHOLIC WAR VETERANS ST. VITUS POST 1655

Chaplain: Rev. Joseph Božnar
 Commander: Steve Piorkowski
 1st V.C.: Robert W. Mills, Sr.
 2nd V.C.: Matthew Nousak
 3rd V.C.: Tony Cimperman
 Adjutant: Thomas Kirk
 Treasurer: Richard J. Mott, 760
 E. 212 St., Euclid, OH 44119, tel.
 531-4556 (H); 431-6062 (B)
 Officer of the Day: Frank Godic
 Judge Advocate: Edmund J. Turk
 Welfare: William Lipold
 Historian: Anthony Grdina
 Medical: Martin Strauss
 3 Year Trustee: John Oster
 2 Year Trustee: James Logar, Sr.
 1 Year Trustee: John Kirk, Jr.
 Auxiliary Liaison: Daniel Reiger

Meetings are held every third
 Tuesday each month in the club-
 room, 6101 Glass Ave.

Purpose: To guard the rights
 and privileges of veterans, protect
 our freedom, defend our faith,
 help our sick and disabled, care
 for the widows and orphans,
 assist those in need, aid in youth
 activities, promote Americanism
 and Catholic Action, and to offer
 Catholic veterans an opportunity
 to band together for social and
 athletic activities.

C.W.V. LADIES AUXILIARY ST. VITUS POST 1655

President: Rose Poprik
 1st V.P.: Georgette Paul
 2nd V.P.: Marcie Mills
 3rd V.P.: Patty Nousak White
 Secretary: Laura Shantery
 Treasurer: Aggie Briscar
 Welf. Off.: Helen Snyder
 Historian: Irene Toth

Ritual Off.: Irene Riemann
 Trustee 3 Yr.: Bonnie Mills
 Trustee 2 Yr.: Jo Sustarcic
 Trustee 1 Yr.: Jo Nousak
 Social Secretary: Jo Mohorcic
 Chaplain: Rev. Joseph Božnar
 Meetings are held the second
 Wednesday of the month in the
 Post Meeting Room, 6101 Glass
 Avenue at 7:30 p.m.

ST. VITUS CHRISTIAN MOTHERS' CLUB

Spiritual Director: Rev. Joseph
 Božnar
 Principal: Sr. AnnMarie Kanusek
 S.N.D.
 President: Marie Azman
 1st Vice Pres.: Beverly Hetman
 2nd Vice Pres.: Betty Svekric
 Rec. Secy.: MaryLou Buehner
 Corres. Secy.: Sharon Fakadej
 Treasurer: Karen Matuszewski
 Publicity Chmn.: Marion Rozman
 Meetings are held on the first
 Wednesday of each month, except
 July and August.
 Dues are \$3.00 and paid in Sep-
 tember for each school year.

ZVEZA DRUŠTEV SLOVENSkih PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV

Predsednik: Ciril Preželj, R.R. 7,
 Quelfh, Ont., Canada, N1H 6J4
 Podpredsedniki: Vsi predsedni-
 ki krajevnih društev
 Tajnik: Jakob Kvas, 43 Pendrith
 Ave., Toronto, Ont. Canada
 Blagajnik: Janez Kušar, 108 Lex-
 field Ave., Downsview, Ont. Can.
 Tiskovni referent in član uredni-
 škega odbora: Otmar Mauser
 Pregledniki: Mirko Glavan, Jože
 Melaher, Anton Meglič
 Zgodovinski referent: prof.
 Janez Sever, Cleveland, Ohio

BELOKRANJSKI KLUB

Predsednik: Milan Smuk; pod-
 predsednik: Matija Hočevar; tajnica:
 Vida Rupnik, 1846 Skyline Dr.,
 Richmond Hts., OH 44143, tel.
 289-0843; blagajnik: Matija Hutar;
 zapisnikar: Milenca Dovič; nadzorni
 odbor: Janez Dejak, Režka Smuk,
 Nežka Sodja; gospodar: Frank Rup-
 nik; kuharici: Marija Ivec in Milena
 Dovič

ŠTAJERSKI KLUB

Predsednik: Martin Walentschak
 Podpredsednik: Rudi Pintar
 Tajnica: Slavica Turjanski
 Blagajničarka: Kristina Srok
 Gospodar: Ivan Goričan
 Pomočnik: Jože Benko
 Odborniki(-ce): Rozika Jaklič, An-
 gela Radej, Tonica Simičak, Kazimir
 Kozinski, Jelica Prelog, Branko Seni-
 ca

Nadzorni odbor: Marija Walent-
 schak, Angela Pintar, Malči Kolenko,
 Angela Moser, Frančiška Benko, Kri-
 stina Kobetitsch.

Razsodišče: Lojzka Feguš, Jože
 Rajsp, Marija Goršek, Lenka Miš-
 rnaš, Stefan Rezonja

SLOVENSKO—AMERIŠKI PRIMORSKI KLUB v Clevelandu

Predsednik: Frank Cendol
 Podpredsednik: Jože Jenko
 Tajnica: Hermina Bonutti, 29399
 Shaker Blvd., Pepper Pike, OH
 44124, tel. 831-1954
 Blagajničarka: Marija Dekleva,
 25151 Farrington Ave., Euclid, OH
 44132, tel. 261-6746
 Odborniki: Štefan Durjava, Danilo
 Manjas, Kristan Sedmak, John Zad-
 kovich, Vinc Sfiligoj, Jože Deloš,
 Aldo Jakopich, Olga Valenčič
 Redarja: Gino Bremec, Lojze
 Cencič
 Nadzorni odbor: Rudolph M.
 Susel, Štefan Durjava, John Zadko-
 vich

Imenik slovenskih društev Slovene Organization Roster

(nadaljevanje s 7. str.)

ST. CLAIR RIFLE AND HUNTING CLUB

Predsednik: Frank Zorman
Podpredsednik: Milan Dekleva
Tajnik-blagajnik: Renato Cromaz
Zapisnikar: Gus Babuder
Orožjar: Lud Zorman
Odborniki: Frank Cendol, Eugene Kogovsek, Ed Pecnik

Federation of Slovenian National Homes: John Habat
Newsletter Chairwomen: Doris Sadar and Mary Sell
Legal Advisor: Michael Perme
Meetings: Third Monday of each month (except July and August) at 7:30 p.m. at the Slovenian Society Home, Recher Ave., Euclid, Ohio

THE AMERICAN SLOVENIAN CLUB OF SOUTH FLORIDA

President: Ellie Meuser
Vice Pres.: Jennie Washio
Treasurer: Paula Beavers
Financial Secy.: Stephany Urbanic
Recording Secy.: Mamie Willis
Trustees: Cyril Grlic, Bill Zupanc, Edw. Blatnik

AMERICAN SLOVENE CLUB

President: Gene Drobnc
Vice Pres.: Emilee Jenko
Rec. Secy.: Terri Hocevar
Corr. Secy.: Bertha Walden
Treasurer: Esther Rossman
Meetings are held on the first Monday of each month, except July and August, at the Euclid Public Library, 631 E. 222 St., Euclid, Ohio

Meetings at 2 p.m., first Sunday of the month, at Nob Hill Hall, 10400 Sunset Strip, Sunrise, Florida 33322

POLKA BOOSTERS CLUB Cleveland, Ohio

President: Floyd Crise, 7004 Park Ave., Cleveland, OH 44105, tel. 271-6454

Vice President: Frank Waranai
Rec. Secy.: Vicki Flowers
Treasurer: Fran Marn
Corres. Secy.: Wanda Sulak
Sgt.-at-Arms: Ann Latch
Trustees: Agnes Sullivan, Dorothy Mikula, Cheryl Muranko, Irene Waranai

Meetings are the first Sunday in February, May, August and November, at I.C.A. Hall, 15901 St. Clair Avenue, at 6:00 p.m.

SLOVENIAN AMERICAN HERITAGE FOUNDATION

Hon. President: Frank J. Lausche
President: Dr. Karl B. Bonutti
Vice President: Ann M. Opeka
Secretary: Dana Lobe Leonard
Treasurer: James E. Logar
Executive Committee (At Large): Mary Cermelj, August B. Pust, Dr. Rudolph M. Susel
Research Specialist: Frances Babic
Past Presidents: Hon. August Pryatel, Frederick E. Krizman, Edmund J. Turk, Dr. Vladimir J. Rus

SLOVENE HOME FOR THE AGED AUXILIARY (Meets every 4th Thursday at SHA at 7:30 p.m.)

President: Eleanor Pavey
Vice Pres.: Ann Krajc
Secy.: Bertha Richter
Treasurer: Emilee Jenko, 16114 Huntmere Ave., Cleveland, OH 44110, tel. 486-3069
Corr. Secy.: Helen Levstick

Committee Chairpersons:
Historian: Nettie Mihelich
Publicity: Madeline Debevec
Reporter: Eleanor Pavey
Welfare: Nettie Mihelich

THE SLOVENIAN AMERICAN NATIONAL ART GUILD

President: Jean Krizman
Vice President: Mike Podboy
Corresponding and Recording Secretary: Nancy Walden
Treasurer: Josephine Turkman
Committees:
Membership: Ann Opeka, Sophia Opeka
Bylaws: Nancy Walden
Auditors: John Streck, Sophia Opeka, Emilee Jenko

Statutory Agent: Michael Perme
Newsletter: Sonja Scancar
Historian: Carol Matuszak
Heritage Stitchery: Doris Sadar, August B. Pust
Federation of Slovenian National Homes: John Habat
Program Coordinators: Frances Babic, Co-Chairman: Sylvia Mocnik
Special Events: Millie Hoegler, Co-Chairman: Mary Ellen Rechner
Meetings: Third Monday of each month (except July and August) at 7:30 p.m. at the Slovenian Society Home, Recher Ave., Euclid, Ohio

SLOVENSKO AMERIŠKI PRIMORSKI KLUB v Clevelandu

Predsednik: Frank Cendol
Podpredsednik: Jože Jenko
Tajnica: Hermina Bonutti, 29399 Shaker Blvd., Pepper Pike, OH 44124, tel. 831-1954
Blagajnik: Stefan Durjava, 241 E. 264 St., Euclid, OH 44132, tel. 732-7527

Odborniki: Danilo Manjas, Kristjan Sedmak, Vinc Šfiligoj, Jože Deloš, Olga Valenčič, John Cendol, Tony Kanalec, Mirko Klamič
Redarja: Gino Bremec, Lojze Čenčič

Nadzorni odbor: Rudolph M. Susel, Danilo Manjas, Olga Valenčič

KLUB LJUBLJANA

Predsednica: Christine Kovach
Podpreds.: Sophie Skepic
Tajnica: Stephanie Segulin
Blajničarka: Mary Ster
Zapisničarica: Jane Novak
Nadzorni odbor: Ceal Znidar, Joseph Mateyka, Caroline Lokar
Poročevalka: Jane Novak
Seje se vršijo vsak zadnji torek v mesecu ob 7.30 zvečer v SDD na Recher Ave.

SLOVENIAN SPORTS CLUB 2858 Hayes Drive Willoughby Hills, OH 44094 946-4039

Predsednik: Ed Skubitz
Podpreds.: Michael Dolinar
Tajnik: Tomaž Veider
Blagajnik: Leo Vovk
Načelnik odbora: Andrew Celestina

Odborniki: Andrew Celestina, Michael Dolinar, Stan Knez, Smiley Ramsak, Edward Skubitz, Robert Stepec
Pravni svetovalec: Tom Lobe

WEST PARK BUTTON BOX CLUB

President: Bill Ilersich, tel. 238-4108
Vice President: Ed Anderson
Sec.-Treas.: Rudy Pivik
Rec. Secretary: Leona Nocifera
Music Director: Joe Samsa
Auditors: Dennis Madigan, Joe Samsa
Public Relations: Bill Zmrazek, Albina Capek
Members: Ella Samanich, John Carroll, Mimi Stibil, Joe Novak, Andy Fixel

Društvo upokojencev, Slov. pristave Pensioners Club of Slov. Pristava

Predsednik: Jože Dovjak
Podpreds.: Avgust Dragar
Tajnik: Frank Urankar, tel. 531-8982
Blagajničarka: Angela Bolha
Zapisnikar: Vili Zadnikar
Nadzorni odbor: Franček Gorenšek, Frank Kastigar, Vinko Vrhovnik
Odborniki: Stane Vidmar, Lojze Hribar, Jože Sojer, Angelca Hribar, Julka Mejač, Francka Kristanc, Mary Vrhovnik, Tončka Urankar, Tone Oblak, Marija Koren

Dramatska društva Dramatic Societies

ODBOR DRAMATSKEGA DRUŠTVA LILJA za leto 1987-1988

Predsednik: Matija Grdadolnik
Podpreds.: August Dragar
Blagajničarka: Marija Nemeč
Tajnik: France Hren, 1822 Sunset Drive, Richmond Heights, OH 44143.

Zapisnikar: Miro Odar
Programski odbor: Ivan Hauptman, Srečko Gaser, Peter Dragar, Ivan Jakomin, Zdenka Zakrajšek, Mojca Slak, Janez Tominc
Odrski mojster: Slavko Štepec
Arhivar: Srečko Gaser
Točilnica: Tone Štepec, Miro Celestina, Rudi Hren, Stefan Rezonja
Rediteljja: Jože Tomc, Matija Hocevar

Knjižničar: Srečko Gaser
Sportna referenta: Frank Zalar st., Frank Zalar ml.

Kuhinja: Anica Nemeč, Marija Hocevar, Julka Zalar
Nadzorni odbor: Viktor Kmetič, Stane Krulc, Frank Zalar st.

Seje prvi ponedeljek v mesecu, ob 8. uri zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

LADIES AUXILIARY SLOVENIAN SOCIETY HOME RECHER AVE., EUCLID, O.

President: Christine Kovach
V. President: Tillie Nosse
Secy.-Treas.: Mary Ster, 1871 Rush Rd., Wickliffe, O. 44092, tel. 944-1429

Rec. Secy.: Marica Lokar
Audit Comm.: Marge Koss, Danica Hrvatin, Norma Hrvatin
Shrimp & Fish Fry every Friday from 11 a.m. to 8.30 p.m. Also on the menu are goulash & polenta, sauerkraut & sausages, breaded pork & breaded chicken.

WATERLOO BALINCA CLUB

President: Frank Zgonc
Vice President: Stanley Preslan
Corres. Secy.: Ed Lah
Rec. Secy.: Mark Vesel
Treasurer: Mary Zgonc
Cooks: Emma Grk, Mira Puhalič, Dušano Grbac
Trustees: John Jackson, Tony Tolar, Frank Sluga
Meetings are called by the officers. Annual membership dues are \$5.00. New members welcome.

S.K.D. TRIGLAV Milwaukee, Wisconsin

Duhovni vodja: Rev. Dr. Joseph Gole
Predsednik: Jože Kunovar
Podpreds.: Ivan Bambič
Tajnica: Helenca Frohna
Zapisničarica: Marija Kadunc
Blagajničarka: Milka Modic

Upravnik parka Triglav: Franjo Mejač

Pomočnik upravnika Parka: Stan-ko Yaklic
Pevovodkinja: Mara Kolman
Športni referent: Frank Rozina
Zastopnik S.K.D. Triglav pri USPEH: Janko Limoni

Dopisnik za Ameriško Domovino: Alojz Galič
Bara: Dan Mejač
Kuhinja: Loni Limoni
Nadzorni odbor: Karel Maierle, Rezi Kotar, Janko Limoni
Razsodišče: Ludvik Kolman, Luke Kolman, Janko Levičar, Frank Menchak

BALINCARSKI KROŽEK SLOVENSKE PRISTAVE

Predsednik: Lojze Mohar
Podpreds.: Lojze Hribar
Tajnica: Lenka Mišmaš
Blagajnik: Tone Skerl
Odborniki: Ani in Felix Breznikar, Vera Znidaršič, August Dragar, Angelca in Lojze Hribar, Mici Mohar, Stane Svajger, Cilka in Tone Švigelj, Tončka in Ivan Berkopec, Minka in Viktor Kmetič, Janez in Tončka Švigelj, Janez Suhadolnik, Milena Jarc
Nadzorni odbor: Jože Dovjak, Jože Sojer, Ferdo Sečnik
Seje se vršijo po dogovoru.

Novi grobovi

(Nadaljevanje s str. 1)

cerkev sv. Vida dop. ob 9.30 in od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Jean Credico

V Hillcrest bolnišnici je po kratki boleznii umrla 81 let stara Jean Credico, rojena Dobnikar v Clevelandu, vdova po Dominicu, mati Marie De-george, Irene Schepis in Glorie Munson, 7-krat stara mati, 5-krat prastara mati, hčerka Johna in Jennie, roj. Zadnikar

Anton Dermota umrl

(nadaljevanje s str. 6)

v Buenos Airesu je nastopal v šestih sezonah med leti 1948 in 1958. Slovenska narodna pesem je prvič in doslej zadnjič zadonela v tej buenosaireški dvorani, ko je Dermota na samostojnem koncertu 4. aprila leta 1958 dodal sporedu koroško »Kje so tiste stezice?«

Pel je v največjih opernih in koncertnih dvoranah. Leta 1954 je šel tudi v Avstralijo. Sodeloval je pri nešteti ploščah z operami, liderji in tudi slovenskimi ter s skladbami Benjamina Ipavca s spremljavo žene Hilde. Njegov življenjepis v nemščini z naslovom Tausendein Abend je izšel leta 1978, Celjska Mohorjeva družba pa je izdala skrajšano obliko v slovenščini pod imenom Tisoč in en večer.

Podpisani je večkrat obiskal Dermoto na Dunaju pozimi leta 1987 in še enkrat leto pozneje. Kljub temu, da že dve leti ni poučeval na dunajski Visoki šoli, ga je sprejel kot učenca. Žena je spremljala na klavir, Dermota pa pazljivo poslušal petje, popravljal, odobral in tudi sam zapel kakšen del, da je pokazal, kako se da tehnično boljše obvladati. Takoj po delu se je vedno razvil pogovor ob skodelici kave in okusnih krofih. Podpisanemu pridejo v spomin nekaj odstavkov: »Teater Colón je ena najpomembnejših opernih hiš na svetu. Ima veliko tradicijo.« »Brez dela, brez samokritike, ni uspeha. Pevec mora posvetiti življenje svojemu poklicu.« »Tako se prav lepo zaključuje moje življenje po več kot šestdesetletnem delovanju.«

Janez Vasle
Svob. Slov., 6. jul. 1989

SLOVENE HOME FOR THE AGED 18621 Neff Road Cleveland, OH 44119

President: Dr. Rudolph M. Susel
V. President: Rudolph Kozan
Treasurer: Alma Lazar
Rec. Secy.: Agnes Turkovich
Corres. Secy.: Rosemary Toth
Trustees: Vera Candon, John Cech, Sutton J. Girod, Stanley Laurich, Elmer Nachtigal, John Pestotnik, Marie Shaver, Maria Stepec, Richard Tomsic, Ronald Zele
Alternates: Marian Candon, Robert Price
Administrator: Agnes Jeric Pace, N.H.A.

Honorary Trustees: Frank Kosich, James Kozel, Albin Lipold, Frederick E. Krizman, Jean Krizman, Agnes Pace, Cecelia Wolf
Statutory Agent and Parliamentarian: Paul J. Hribar, L.P.A.

(oba že pok.), sestra Louisa, Johna, Franka, Marie Mosnik in Louise Richards (vsi že pok.). Pogreb je bil 24. julija iz Želetovega zavoda na E. 152 St. v cerkev Holy Redeemer in od tam na pokopališče Vernih duš.

Frank J. Petrovic

Umrli je Frank J. Petrovic, mož Jean, roj. Smith, brat Frances Mavko, Johna, Victorja in Louisa. Pogreb je bil 24. julija iz Grdina-Cosic zavoda na Lake Shore Blvd.

MALI OGLASI

For Sale — By Owner

Modern brick dble. 2 bdrms each. Separate utilities. Dble garage. Excellent cond. Off E. 185 St. 531-8679. (53-4)

Houses For Sale

East 185 St. — I-90 area. Buyer must move off property. Interested parties write c/o P.O. Box 19038, Cleveland, OH 44119-0030. (fx)

Apartment For Rent

1060 E. 61 St. 3 rooms up. Older person preferred. 881-8353 after 6 p.m. (53-54)

Land For Sale

We have 48 1/2 acres of land in Kirtland, with 710 feet frontage, south on Billings Rd., 1 mile east from Rte. 306. If we find 3 or 4 buyers interested only in 4 or 5 acre parcels we will subdivide the frontage of 20 acres. Call us at 1-821-0780 in Alliance. Dr. Lukež. (51-54)

Help Needed — Euclid, Ohio For elderly couple. Slovenian preferred. Cooking & Cleaning and assisting elderly couple. 531-2662 after 5. p.m. (50-54)

Apartments For Rent

Euclid Beach — E. 156 area 1 bdrm. Prefer older couple or Sr. citizens. 946-6847. (50-53)

For Sale

St. Mary's Church area. 2 bdrms. Finished attic with alum. siding and new roof. Single car garage. \$40,000. Call 261-5988. (50-53)

WANTED

Licensed Real Estate Sales Person. Full or part-time. Good commission.

George Knaus Real Estate
819 E. 185 St.
481-9300

For Rent

6314 Glass Ave. 4 rooms. Call after 6 p.m. 881-3334. (50-53)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444